

Bir Amerika gazetesine göre...

Musolini Roma-Berlin mihverini feshetmeğe karar vermiş!

Hitler - Ciano mülâkatı hakkında bir Amerika gazetesinin ifşaatı

Ciano son Berlin seyahati esnasında antikomintern paktının bozulmasında Roma - Berlin mihverinin kendiliğinden sukut ettiğini Hitlerlere bildirmiş

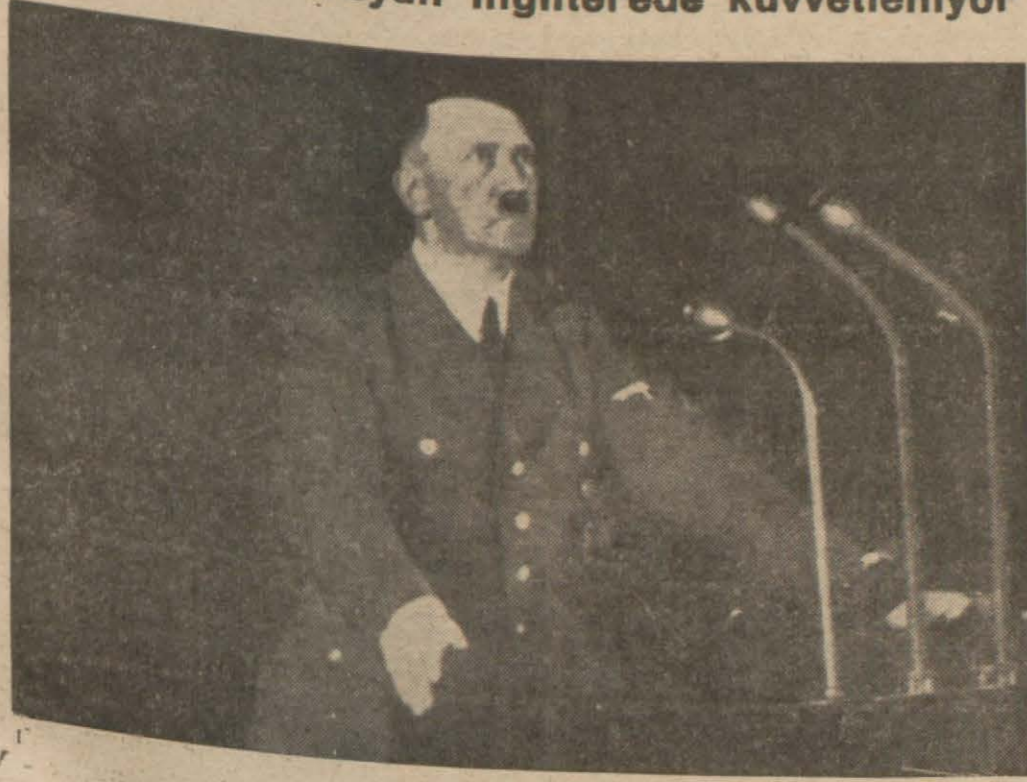
Nevyork 5 (United Press bildiriyor) «World Telegram» gazetesinin Roma muhabirinin istihbaratına göre Mussolini, Hitler tarafından hazırlanan sulh tekliflerinin kendisi vasıtasıyla yapılmasını kat'î surette reddetmiştir. Bu redkeyfiyetini müteakib İtalyanın Roma - Berlin mihverini feshetmeğe karar vermiştir.

Bu hâdise hakkında tafsilât veren aynı gazetenin muhabiri diyor ki:

Kont Ciano'nun son Berlin ziyareti esnasında Hitler, müttefik bulunan Mussolini'nin sulh için tavassutta bulunmasını rica etmiştir. Bu tavassutta, Kont Ciano Mussolini namına verdiği cevabda, Alman - Sovyet anlaşması ile antikomintern paktının bizzat Hitler tarafından bozulduğunu hatırlatmış, bunun neticesi olarak da, antikomintern paktı esasına dayanan İtalyan - Alman ittifakının kendiliğinden sukut ettiğini bildirmiştir.

Hitler bugün sulh şartlarını ilân ediyor

Sulh tekliflerinin esaslı bir tetkike tâbi tutulması etrafındaki cereyan İngilterede kuvvetleniyor

Roma, 5 (Hususi) — Hitlerin yarın (bugün) Raystağ'da söyleyeceği nutuk hakkında muhtelif tahminler ileri sürülüyor.

Alman sahilleri açıklarında büyük bir deniz muharebesi mi?

Alman gazeteleri hafif A man harb gemilerinin Atlas denizine açıldıklarını bildiriyorlar

Kopenhag 5 (A.A.) — Dün bütün gün Danimarkanın batı sahilindeki Esbjerg'ten top sesleri duyulmuştur. Heligoland

İstanbulun kurtuluş günü

İstanbulun kurtuluşunun yıldönümü münasebetle bugün şehrin her tarafı bayraklarla donanmış, daha sabahın pek erken saatlerinde halk merasim alayının geçeceği caddeleri doldürmüştür.

Saat 9,5 ta, Sultanahmed meydanına, merasime iştirak edecek askerî kıt'alar, askerî mektepler, cemiyetler, lise, orta ve üniversite gençliği gelecek yerlerini almış, tam saat 10 da atılan 21 pare top ile merasimin başlatıldığı ilân edilmiştir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Türk-Sovyet görüşmeleri

Hariciye Vekilimiz Mareşal Vorosilofu ziyaret etti

Moskova, 5 (A.A.) — Tas: Türkiye Hariciye Vekili B. Şükrü Saracoğlu 3 Teşrinievvelde, yanında Türkiye büyük elçisi B. Ali Haydar Aktay olduğu halde B. Vorosilofu ziyaret etmiştir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Alman Amiralı Amerikayı ikaz etti

Almanlar bir Amerika gemisinin batırılacağına dair malûmat elde etmişler

Londra 5 (Röyter bildiriyor) — Bu akşam Vaşingtonda Beyazsaray tarafından bir nota neşredilmiştir. Bu notada deniyor ki: (Devamı 3 üncü sayfada)

Adapazarı treni bir marşandize çarptı

Dün sabah Adapazarından İstanbula mutad seferini yapan (5-40) yolcu treni sinyelin yanlış anlaşılması yüzünden (Devamı 3 üncü sayfada)

Askerî heyetimiz Londrada yeni görüşmelerde bulundu

Heyetimiz şerefine dün de büyük bir ziyafet verildi

Avam Kamarası azasile temas etmek fırsatını vermek üzere bu akşam da heyet şerefine bir ziyafet verilecek

Londra 5 (A.A.) — Türk heyeti azası harbiye nezaretinin ve diğer dairelerin mümessilleriyle müzakerelerine bugün de devam etmişlerdir.

Hükümet, heyet şerefine West - End'in büyük bir otelinde öğle ziyafeti vermiştir.

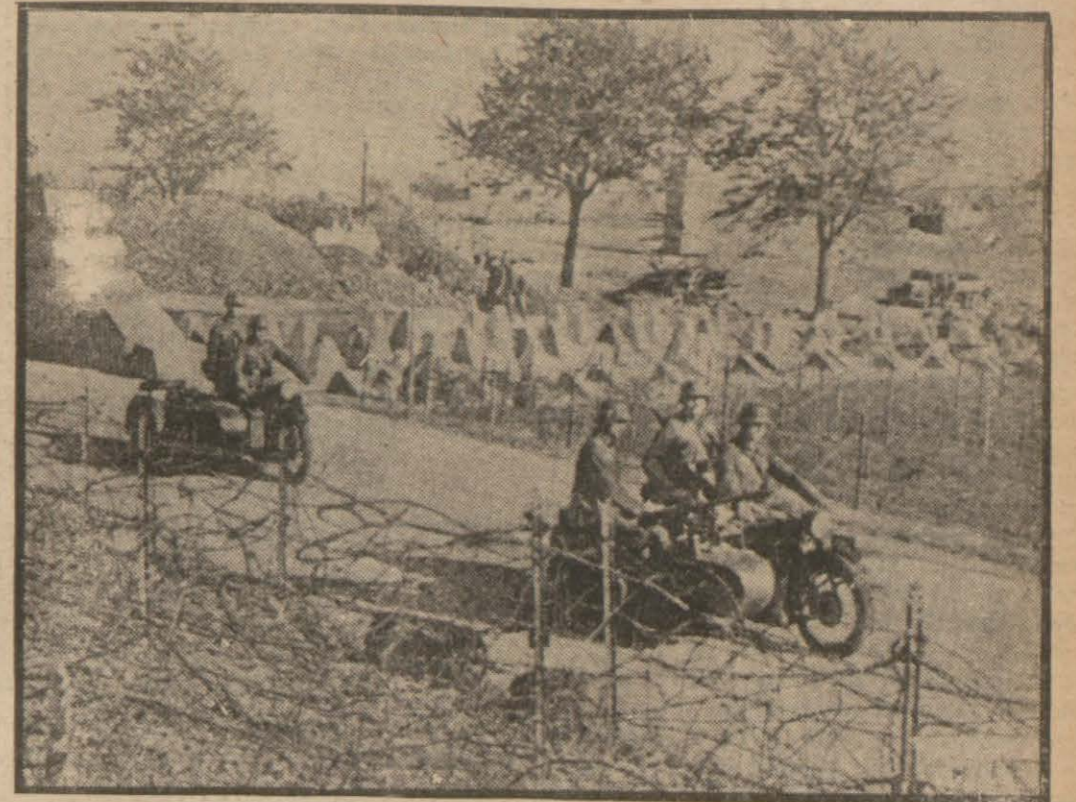
Londra 5 (A.A.) — Reuter-Millî müdafaa koordinasyonu nazır Lord Chatfield İngiltere hükümeti namına, bugün Carlton otelinde, Türk askerî heyeti şerefine büyük bir öğle ziyafeti vermiştir. Bu ziyafette birçok İngilizler (Devamı 8 inci sayfada)

Türk ordusu dost Bulgar ordusuna tebriklerini bildirdi

Sofya 5 (A.A.) — Epey zamandanberi ilk defa olarak, Türk hudud muhafız kıt'asından bir heyet, 3 Teşrinievvelde, Andrejevo Bulgar hudud muhafaza kıt'asına mülâki olarak Kral Boris'in tahta cülûsu yıldönümünü münasebetle Türk ordusunun Bulgar ordusuna tebriklerini bildirmiştir. Türk sübayları, âyine, geçid resmine ve ziyafete iştirak etmişlerdir.

İngilizler "Biz darbeyi Fransız hududunda indireceğiz,, diyorlar

Dün gece garb cephesinde Fransızlarla Almanlar arasında süngü süngüye kanlı bir çarpışma oldu

Zigrid hattının bulunduğu araziden bir görünüş

Londra 5 (Hususi) — Belçikanın yarı resmî «Belga» ajansı, Berlin siyasî mahfellerinde hâkim olan bir zihniyete mâkes olmakta ve bu münasebetle Belçika

kada hissedilen endişeleri ortaya koymaktadır. Almanyanın, bitaraflığını ilân etmiş (Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

Sulh olabilir mi?

Yazan: Muhittin Birgen

«Sulh taarruzu» denilen yeni siyasi silah, hedefine isabet edecek mi? Sulh olacak mı? Olabilir mi?

Siyasi hayatta her şey mümkündür; daha dün, ucu, bucağı görünmez, korkunç bir harp devrine dalmış olduğu kanaatinde bulunan dünya, birkaç gündenberi, yeniden sulh ümidlerinin doğduğunu gördü. Bu ümidler, evet, gündelik nazardır; fakat, bunların birdenbire hakikat sahasına intikal etmelerini imkânsız görmeğe de ortada sebep yoktur. Bunun için, «sulh olabilir mi?» sualine, her şeyin mümkün olduğunu söylemekle iktifa edeceğiz. «Olacak mı?» bahsine gelince, buna cevap vermek için bekleyip görmeği teroh ederiz. Yalnız, mevzu üzerinde, okuyucularımıza birlikte düşünmemizde beis yoktur.

★

Evvelâ şunu tesbit edelim: Sulhün olmasını kolaylaştırmak için İngiltere ile Fransa tarafından tutulması faydalı ve hattâ lâzım olan yol tutulmuştur. Bu iki daimi müttelik, iki gün evvel Bay Chamberlain'le, ve evvelki gün de Bay Daladier'in ağızları, iki memleketin harp gayeleri üzerinde küçük, fakat, ehemmiyetli bir rötuş yaparak, sulh gayeli üzerinde konuşmayı mümkün hale getirdiler. Her iki devlet adamı da Lehistan bahsinde, eski fikri, yani Versailles Lehistanını bir tarafa bıraktılar ve kendilerinin Avru-payı rastgele taarruz rejiminden kurtarmayı, yahud daimi bir sulh tesisi azminde bulunduklarını söylediler. Versailles Lehistanı, şimdi yirmi senelik bir tarih olmuştur. Lehistan, çünkü şekli ile dirilmek ümidlerini, bugün dünkü kuvvetle besliyemez. Bir sene evvel Çeko-Slovakyanın parçalanmasına fillen yardım ve iştirak etmiş ve altı ay evvel Lituanya'yı, şiddetli bir ultimatom karşısında boyun eğmeğe icbar etmiş bulunan Lehistan, maalesef kendisi de tazyik karşısında kalmış, son feci fırtınayı biçmiştir. Almanya, Lehistanı, Lehistanın da bir sene içinde iki defa kullanmış olduğu silâhla vurdu. Son nutuklardan anlıyoruz ki «vurmak hakkı» ve «vurulmak hakikati», maalesef dünyada, bütün tarihî kuvvetlerle bugün yaşamaktadırlar.

Tesbiti lâzım gelen ikinci nokta da şudur: Versailles Lehistanı ikinci ve hattâ üçüncü plâna kaldıktan sonra meydana, hakiki çehrelerle yeni yeni meseleler çıkıyor. Bunlardan birincisi Almanyanın Avrupada hegemonya tesisine mâni olmaktır. İngiltere ve Fransa bunu istiyorlar. Daha doğrusu, bunu istiyorlardı. Almanya, bu siyasetin karşısına başka bir siyasetle çıktı: O, şimdi kendi emri vakidini kabul ettirmek arzusunadur. Bunu isterken de, menedilmek istenilen Cermen hegemonyasına mukabil, Cermen - Slav hegemonyası geleceğini gösteriyor ve tehdid ediyor. Şimdi mücadele bu şekli almıştır. Eğer bu hegemonya bahsinde anlaşma imkânı olsa, Lehistan meselesi sulhe mâni olacak değildir.

★

Bu iki noktayı tesbit ettikten sonra, şimdî sulhün mümkün olup olmayacağı meselesine geçebiliriz. Sulhün iadesini mümkün kılacak şartlar şunlardır:

1 — Almanya tarafından yapılacak tekliflerin Lehistan sahasına münhasır olması lâzımdır. Rusya tarafından işgal edilen sahada Lehistanın, Lehlî olarak, hakkı zaten mahduttur. Asıl Leh Lehistanı Almanya tarafından işgal edilen sahada. Eğer bu sahada Almanya, yaşayabilir ve hakiki bir Lehistan yapmaya razı olursa sulh kolaylaşır.

2 — Yapılacak teklifler, Almanyanın Avrupada ne müferid, ne de müsterek bir hegemonya tesis etmek istemediğini gösterir mahiyette olmalıdır. Hegemonya fikri, İngiltere ve Fransayı sade terk etmekle kalmaz, belki de onların izzet duygularını hareket getirir. Eğer Almanya, kendisince hak tanıdığı iddia noktalarında ifrat etmez ve başkalarının da haklarına riayet edeceğine dair ortaya bir takım prensipler koyabilirse sulh kolaylaşır. Aksi takdirde her şey güçleşmiş olacaktır.

3 — Sulh teklifi, şekil ve ruh itibarıyla, yeni bir Versailles, bir Alman veyahud bir Mihver - Sovyetler «Diktat» 1 manzarası arz etmemelidir. Bilâkis bir umumî Avrupa anlaşması - ve hattâ garantileri - intibah uyandırmalıdır. Bu da sulhü çok kolaylaştırır.

Tarihte mutlaka sözünü tutmuş, imzasına hürmet etmiş devlet ve devlet adamı bulunduğu hatırlayalım. Bununla beraber, Bay Hitler, çok kısa zamanlarda birbirini takiben sözünü ve imzasını inkâr mevkiinde bulunmuş olduğu için, maalesef, bu defa, onun en güzel tekliflerine bile Avrupa efkârı inanmayacak ve bilhassa muharib milletler efkârı bu hususta en önde gidecektir. Bunun için, Almanya, ortaya atabileceği, hattâ iyi ve güzel prensipler - eğer bunlar varsa - için dahi kendisine kefil de göstermeğe mecbur olacaktır. Bu kefalet rolünü Rusya ile İtalya pekâlâ oynayabilirler. Onların garantileri sayesinde, onun harbe mâni olmayan «çemberleme» siyasetine mukabil, bugünün sulhü temin eden bir «çemberleme» mümkündür. «Hasmane çemberleme» yerine «dos tane çemberleme», yani Rusya ve İtalyanın da Almanya, zecri gayeleri dahi ihtiva eden kefaletleri... Bu ruh içinde kurulacak bir Avrupa sistemi, yeni bir «Milletler Cemiyeti» fikrine gidebilecek kadar genişdir. Hattâ...

2 — Tasarıları, konuşmalara bakılırdır.

3 — İsteklerinin desî Veli Alemdar ha

Resimli Makale:

≡ Bir noktada birleşen iki karakter ≡

Geçimsiz, sert, haşın, ekşi karakter sahibi mısın? Bu vaziyette de mutlaka konuşacak adam bulmak mı istiyorsun? Muhittine bak, çok hasis ve çok haris olanları ara!

Hasiste ve hariste nefis izzeti yoktur. Birisi harcetmemek, öteki de gayeye varmaktan başka birşey düşünmezler. Herkesle dostturlar. Herkesle konuşurlar. Yalnız şurasını unutmama: Kendilerine bir dakika dahi itimad caiz değildir.

SÖZ ARASINDA

Kaçarken Almanlar Tarafından Bombalanan sefir

Amerikanın Polonya sefiri Biddel, resmini gördüğünüz zattır. Sefir, son Polonya - Almanya harbine dair hükümetine müteaddid raporlar göndermekle şöret bulmuştur. Sefir, Varşovadan otomobile ayrılıp da Romanya hududuna doğru giderken, arabası 15 defa bombardıman edilince, kurtuluşu, otomobilin üzerinde gerili duran büyük Amerikan bayrağını kaldırmakta bulmuştur. Resimde kendisini eşi ile birlikte görüyorsunuz. Köpeklerinin azameti ile, sefirin kullandığı bastonun hürmetli oluşuna dikkat ediyor musunuz?

böyle şeyler de bulunduğu ihtimali dahi göz önüne getirilebilir.

★

Sulh taarruzu denilen şeyin ak mı, karamı olduğunu bugünlerde göreceğiz. Bunların mahiyetlerine vâkıf olduğumuz zaman şunu da anlayacağız: Eğer bu şartlar, yukarıda teşrih ettiğimiz esas ve şekillere yakınsa Almanya ve Rusya sulh istiyorlar; değilse, onlar, şimdiki kadar gördüklerimizden daha geniş bir sahada anlaşarak, harbe devam fikrinde dirler. Birinci takdirde Alman - Rus anlaşmasının hududu dar ve hedefleri yâkin, ikinci takdirde de bu anlaşmanın sahası geniş ve hedefleri uzak demektir. Şu halde, biraz daha dışımız sıkacak olursak, bir aydanberi kafalarımızı rahatsız eden meçhullerden birçoğunun birden halledileceğini göreceğiz. Ateşten güc te olsa, beklemekten başka çare yok.

Muhittin Birgen

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Londra radyosunun spikeri söyledi:

— Bu emission İngiliz radyo şirketi tarafından verilmiştir. Saat 19,15 ten itibaren fransızca, almanca, italyanca, lehçe, çekçe, arabca ve yunanca olarak tekrar edilecektir.

Londra radyosunun bu cümlesini dinleyenlerden biri soru:

— Avrupa dillerinin hepsini de kullanan Londra radyosu türkçeyi neden unuttu?

Bir arkadaş cevap verdi:

— Türk çok dil bilir olmakla maruftur. Bu kadar çeşitli dillerle yapılan bir emission, Türkiyede anlamayan bulunmaz diye tasavvur edilmiştir de ondan!

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Hergün bir fıkra Artık sen düşün

Tefecinin biri hastalanmış, öleceğini hissetmiş, oğlunu çağırması:

— Oğlum, demiş, sana bir vasiyette bulunacağım.

Ben öldükten sonra sen de benim mesleğimde devam edersin. Fakat şunu her zaman aklında tut! Tek doktoru olan ufak bir şehirden sakın tefecilik yapayım deme. Doktor para ister vermezsen, hastalandığın zaman bakmaz, eğer verisen, hastalandığın zaman bakar ama, başına geleceği artık sen düşün!

Rus ve Alman Askerleri Karşı karşıya

Alman ve Rus askerleri ilk defa olarak, Polonyada Brestlitovsk'ta «çizilen hat» da buluşmuşlardır. Burada, bir Rus zırhlı otomobil kolu efradının Alman askerleriyle konuştuklarını görüyorsunuz.

Almanya'ya gönderilirken yakalanan kaçak eşya

İngiliz gazetelerine göre geçen hafta zarfında İngiliz kaçak eşya idaresi tarafından Almanya'ya gönderilmekte olan 70 bin tondan fazla emtia yakalanmıştır. Bunlardan 23,150 tonu demir külçesi, 14 bin tonu petrol, 7200 tonu magnezyum külçesi, 7600 tonu yağ, 2100 tonu yağ, 2100 tonu muhtelif yiyecekler, gerisi de kauçuk, hububat ve muhtelif yağlardır.

Mareşal Pilsudski'nin Dul karısı

Polonyanın millî kahramanı olan Mareşal Pilsudski'nin dul karısı, vatanının uğradığı felâket karşısında en büyük teessürü duyarak Varşovadan kalkan son trenle Baltığa hareket etmiş ve oradan da günlerce deniz üstünde kaldıktan sonra İsveç'e geçmiştir. Restm Madam Pilsudski'yi İsveç hükümeti merkezine ayak bastığı gün göstermektedir.

Garb cephesinde tuzakları meydana çıkaran domuzlar

Lüksemburg'dan Londraya dönen bir İngilizin anlattıklarına göre, garb cephesinde harekâta devam eden Fransız müfrezeleri, Almanlar tarafından vüde getirilerek bırakılan kapanları meydana çıkarmak için öküz ve domuzlardan istifade etmektedirler.

Güya, Fransızlar öküzlerin ayaklarına birer tahta bağlayarak hayvanları ileriyeye salvermekte, arkalarından da domuzları koyuvermektedirler. Bu suretle, domuzlar, kokhyarak iz bulma gibi tabii insiyaklarla öküzlerin yakalandığı tuzakları bulmaktadırlar...

Çörçil ve püro sigarası

İngiliz bahriye nazırı Vinston Çörçil, Amerikan Cümhurreis muayini gibi püro meraklısıdır. En nadide, en nefis kokulu püro sigaralarını arayıp bulan Çörçil, resmî üniformasını giydiği zamanlarda bile, pürosunu ağzından eksik etmez.

Sözün kısası

Hikâye, bilmem gerinde mi?

E. Ekrem Talu

Vaktile, Anadolunun bir köşesi «Zeytun» adlı bir kaza vardı. Bu kaza dan yetmiş, seksen yıl evvel bu kaza Haço isminde bir şaki türemiş. Astı tük, kestiği kestik, hunhar, zalim he biri imiş.

Bir paskalya arifesinde, Zeytun Bni kilisesinin papazı, sabahleyin erden kiliseyi açmış, içerisini tanzim mesgul iken, birdenbire, kapıdan içeri boylu, tepeden tırnağa kadar korkunç suratlı bir adam girer. Papaz eli, ayağı titremeye başlarsa da, ist bозmamiya gayret ederek, tatlı dillerar:

— Kimsin? Ne istiyorsun?
— Ben Haçoğum.. günah çıkartmış geldim.

Haço adını duyar duymaz, oku efendide hoşafın yağı büsbütün keser.
— Buyur, bakalım! der; dinliyorsun Haydu başlar günahlarını sayıp miye...

— On beş yaşında iken anamı öldüm.. amma bu, bana vız gelir!

— Üzerime o kerte babam geldi onu da boğdum.. bu da bana vız gelir!

— Derken, malûm dağa çıktım. Or on sekiz yıldır eşkiyalık ederim. Bu sekiz yılda, tam yetmiş altı kişinin canı na kıydım. Bu da vız gelir!

— Bu yetmiş altı kişinin arasında kaç tane de sabi sübyan vardı.. bu da gelir!

— Bazısını diri diri yaktım.. bu da gelir!

— Gelgelelim; Büyük perhizde bir nasılsa sağyağlı fasulya yedim. Ne sin, papaz efendi.. Cenabimevlâ bana nu günah sayar acaba?

Papaz, hayret ve hiddet karışık nâ larını Haço'ya dikip sorar:
— Ne dedin? Ne dedin?

Herif:
— Büyük perhizde sadeyağlı fasulya yemiş isem, Allah bana günah sayar dey! soruyorum...

Devince, papas bağırır:
— O da bana vız gelir!

Şimdi, bu kadar harp gürültüleri dikoduları dururken, arada sırada, sabuna dokunmayacak mevzulara yazmak istediğim fıkralar da, ey aziz yucu, sana böyle vız mı gelir acaba?

E. Ekrem Talu

Sahte diploma kullanan bir ge ağrcezaya verildi

Abdullah isminde bir genç, hakkındaki dılaya nazaran bundan bir müddet önce sahte bir diploma ile Fen Fakültesine girmiş istemiştir. Fakat, müracaat sırasında iş lararak, suçlu yuraklanış ve hakkında nuni takibata geçilmiştir.

Bu hâdisenin duruşmasına 2 inci Ağır mahkemesinde dün başlanılmıştır.

Suçlu Abdullah mahkemede sorgusu hakkındaki iddaiyi reddederken demiştir:
— Bu sahte diplomayı ben tanzim etmişim. Arkadaşım Settar yaptı. Benim muma fakülteye müracaat eden de odur. nim bu işle bir alakam yoktur. Fakat, şimdi ölmüştür.

Mahkeme, hâdis e şahidlerinin celbi mahkemeyi başka bir güne bırakmıştır.

10 yaşında bir yankesici yakala

Evvelki gün zabıta 10 yaşlarında ri adında bir çocuğu tramvayda yankesicilik yaparken yakalamış ve adli teslim etmiştir.

Küçük yankesici, Yenipostane katında 2 numaralı dükkânda kahve yapan Dervişin tramvayda yanına sularak arka cebinden cüzdanını almış etraftan görenlerin müdahalelerine sat vermeden seri bir hareketle cadde atliyerek kaçmak istemiştir.

Fikrinin bu vaziyetlerini kollayan bita memurları kendisini yakalamışlardır.

TAKVİM

BİRİNCİTEŞRİN

Küml sene 1165	6	Arabi sene 1368
Eylül 28	Resmî sene 1939	Hazar 154

CUMA

Şaban 22

GÜNLER	S.	D.	S.	D.	S.	D.	YATKIN
6	02	12	1	4	2	10	8

S.	D.	S.	D.	S.	D.	3.	D.
Z.	12	02	15	16	17	44	19
E.	6	18	82	12	—	1	8

TELGRAF HABERLERİ

Sovyetlerle Letonya arasında yardım paktı dün imzalandı

Litvanya ile de bir anlaşma yapılacak

Londra, 5 (Hususi) — Bir müddettenberi Moskova'da, Letonya hariciye nazırı Munters Molotov arasında cereyan etmekte olan müzakereler neticelenmiş ve bugün Letonya Sovyetler Birliği arasında bir mütakabil anlaşması imzalanmıştır.

Bu anlaşma mucibince Letonya üçüncü devletin tecavüzüne uğradığı takdirde, bundan başka Libau ve Vildau limanlarının Sovyet deniz üsleri vücude getirilecektir. Bugün Letonya ile akdedilen anlaşma, geçen hafta Estonya ile yapılmış olan anlaşma benzeridir.

Aynı esaslar üzerine Litvanya ile de bir anlaşmanın aktine imzalar olmaktadır. Bu anlaşma Litvanya hariciye nazırı Urbsys ile imzalanmış olan müzakerelere yarın devam edileceği muhtemeldir.

Urbsys, Sovyet tekliflerini hâmil olduğu alde dün tayıyare ile Moskova'dan Kaunas'a gitmiş ve vaziyet hakkında kabineye izahat etmiştir.

Kaunas, 5 (A.A.) — Kabine bugün Reislumhur Smettonanın başkanlığında toplanmıştır. Müzakereler çok gizli tutulmaktadır. Amsterdam, 5 (A.A.) — Telegraf gazetesi, Moskova'daki son Alman - Sovyet görüşmelerinin Estonya - Letonya ve Litvanyaya ilişkin olduğunu bildiriyor.

Gazete diyor ki: Rusyanın isteklerindeki nisbi itidal, Almanyanın hesabı katılmasından değil, daha ziyade mutlak surette antibolşevik olan Baltık devletlerine yeni vaziyete uymak imkânını vermek endişesinden mütevelliddir.

Sovyetlerin teklifleri

Londra, 5 (A.A.) — Reuter ajansının Kaunas'tan salâhiyettar yarısı mahfellerden aldığı haberlere göre, B. Molotovun Litvanya hariciye nazırı B. Urbsyse yaptığı askeri

mahiyetteki teklifler, bir Sovyetler - Litvanya karşılıklı yardım paktı aktedilmesi ve Sovyet askeri hava kuvvetleri emrine Litvanyada iki hava üssü verilmesidir.

Muahede-in esasları

Moskova, 5 (A.A.) — Sovyetler Birliği ile Letonya arasında bugün imzalanan muahede beş maddeden mürekkebirdir.

Muahedenin birinci maddesi mucibince, her iki memleket, bir Avrupa devleti tarafından doğrudan doğruya bir hücum veyahud hücum tehdidi takdirinde askeri yardım da dahil olmak üzere birbirlerine her türlü karşılıklı yardımı yapacaklardır.

Muahedenin ikinci maddesi mucibince, Sovyetler Birliği Letonyaya iyi şerait ile silah ve harb malzemesi verecektir.

Üçüncü madde mucibince, Letonya Sovyetler Birliğine Vindau ve Libau limanlarında deniz üsleri ve Sovyet hava kuvvetleri için bazı tayıyare meydanları tesisi hakkını tanımaktadır. Vindau ile Pitbago arasında Riga körfezinin müdafası için Letonya sahilinde Sovyetler Birliği bataryalar yerleştirmek hakkını haiz olacaktır. Sovyetler Birliği buralarda miktarı hususi bir anlaşma ile tesbit edilecek garnizonlar bulunduracaktır.

Dördüncü madde mucibince, her iki taraf diğer taraf aleyhine ittifaklar imzalamayacaktır. Sovyetler Birliğinin bahri üsler ve garnizonlar tesis edeceği arazide Leton hükümetine hâlel gelmeyecektir.

Paktın beşinci maddesi bu vesikamn musaddak nüshalarının altı gün zarfında Riga'da teatisinden sonra mer'iyete gireceğini ve müddetinin on sene olduğunu bildirmektedir.

Muahede ile birlikte bir müşterek beyanname de imzalanmıştır. Bu beyanname her iki devletin hükümetlik haklarının mahfuz bulunduğunu ve dahili rejimlerin yekdiğerinin müdahalesinden kalkacağını bildirmektedir.

Sovyetler Letonya hududuna 20 firka asker gönderdiler

Tallin, 5 (A.A.) — Moskova görüşmeleri esnasında Letonya hariciye nazırının göstermiş olduğu mukavemet dolayısıyla Sovyet Rusya, Estonya hududundan Letonya hududuna 20 firka kadar asker nakletmiştir.

Sovyetler Baltık sahillerine yüzlerce tayıyare gönderdiler

Kaunas, 5 (A.A.) — Öğrenildiğine göre, Sovyet Rusya, Estonyadaki üssüharekelere elli tayıyare ve yüzlerce tank ve binlerce otomatik silahlar yerleştirmek tasavvurundadır. Riga, 5 (A.A.) — Moskova'dan bildirildiğine göre, binlerce Sovyet pilotu ile altı yüz tayıyare, Kronstand'ta toplanmıştır.

Alman sahilleri açıklarında büyük bir deniz muharebesi mi?

(Bastarafı 1 inci sayfada)

Alman harb gemileri denize açıldılar

Londra, 5 (A.A.) — «Reuter ajansı Berlin'den istihbar ediyor: Deutsche Allgemeine Zeitung, İngiltere ile ticaret yapmakta olan bitaraf memleketlere bir ihtarda bulunarak ezcümle diyor ki:

«Hafif Alman harb gemileri, bitaraf gemi sahiblerinin yanlış düşüncelerini tashih etmek ve İngiltereyi iktisadi zararlara sokmak için geçen hafta denize çıkmıştır.»

Bir Fransız denizaltısının muvaffakiyeti

Paris 5 (A.A.) — Havas — Dünkü resmi tebliğde de bildirildiği gibi bir Alman ticaret gemisini yakalayan Fransız denizaltısı ganimetle birlikte limana dönmüştür.

Denizaltı gemisi Alman kargosunu At las denizinde çok açıklarda görmüş ve üssüne dönmek için en az bin mil mesafe katetmiştir. Denizaltı gemisi bu mesafeyi, yakaladığı ticaret vapurunu bir santye bile gözden kaçırmamak şartile kateylemiştir.

Deniz mahfelleri bu muvaffakiyet hakkında hararetili tefsiratta bulunmaktadırlar.

Almanya iktisadi harbe devam edecek

Berlin 5 (A.A.) — Salâhiyettar mehafil, iktisadi harbin bitarafaların seyrüseferi üzerinde tesir ve akisleri nazarı itibare alınmaksızın amansızca idame edileceğini ve İngiltere kaçak telâkki ettiği eşya listesini tadel etmedikçe bu nun böyle olacağını beyan etmektedirler.

Türk - Sovyet görüşmeleri

(Bastarafı 1 inci sayfada)

Vekil aynı gün büyük elçi B. Aktay ile birlikte dış ticaret komiseri B. Mikoyanı ziyaret etmiştir.

Bu iki kabul merasiminde de Sovyetler Birliğinin Ankara büyük elçisi B. Terentief hazır bulunmuştur.

Hariciye Vekili B. Şükrü Saracoğlu 4 Teşrinievvelde Leninin mezarına bir çelenk koymuştur.

Moskova, 5 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlunun yarın Sovyet ticaret tarafından kabul edileceği öğrenilmiştir.

Sovyetlerin yeni Roma elçisi

Roma 5 (A.A.) — Sovyet hükümeti, esen birkaç aydanberi Moskova'da bulunan B. Boris Steinin yerine Romaya yeni bir büyük elçi göndermek niyetindedir. Bu hususta Sovyet hariciye halk komiserliği ricâ linden Garelinin ismi ileri sürülmektedir.

Adapazarı treni bir marşandize çarptı

(Bastarafı 1 inci sayfada)

baska bir hatta girerek Eskişehirden gelmekte ve Dil iskelesi istasyonu yakınında bulunmakta olan bir marşandize olanca hızı ile çarpmıştır. Bu müsademede marşandizin arka vagonu parçalanmış ve bu arada üç kişi de yaralanmıştır. Yaralılar tedavi altına alınmışlardır.

Kazanın ne suretle vukubulduğunu mahalli zabta ve Demiryolları İdaresi tahkik etmektedir. Bu sebepten Ankara postası 2 saat taahhurla şehrimize gelmiştir.

Almanlar birçok Polonyalıları kurşuna dizdiler

Cernauti, 5 (A.A.) — Havas: Romanyaya gelen sözüne inanılır adamlardan alınan malûmata göre, Almanların yukarı Silezyada yaptıkları tenkil hareketi bilhassa şiddetli olmuştur. Hemen her şehirde divanharbler 1920 senesinde Almanlara karşı yapılan isyan hareketine iştirak etmiş kadın, erkek birçok Polonyalıyı mahkûm etmiştir. Kurşun dizilen Polonyalıların ekseriyetini entelektüeller teşkil etmektedir. Bazı papazlar da kurşuna dizilmiştir.

Almanya'da halk sulh teşebbüsile meşgul

Amsterdam, 5 (A.A.) — Nieuwe Potterdamsch Courantın Merila muhabiri yazıyor: Almanyanın Alman kıtaatının Polonya payitahtına girmelerini teşid etmekte olduğu bu sıralarda halk, Polonyanın fethi meselesi ile pek o kadar fazla alakadar olmamaktadır. Herkes sulh taarruzunun muvaffak olup olmayacağını öğrenmek istemektedir.

Bu gazete, ilâve ediyor: Manidar bir hâdise: Ruslarla Almanlar, Polonyadaki etahdid hudud hattı'ndan bahsetmekte mutabık kalmışlardır. Ruslar ve Almanlar «hudud» kelimesini kullanmaktan içtinab ediyorlar.

Hitler Varşovada kıtaatı tefiş etti

Berlin 5 (A.A.) — Führerin umunî kararğâhından bildirildiğine göre, bu gün Hitler, Varşovaya girmiş olan Alman kı'talarını ziyaret etmiştir. Tefiş müteakib, Varşova muharebelerine iştirak etmiş olan kı'talar, Hitler'in önünde bir geçid resmi yapmıştır.

Hitler, tayıyare meydanında General von Brauchitsch, General Mihch, daha birçok generaller ve S.S. grup Führer emniyet polis şefi Heydrich tarafından karşılanmış ve kara ve hava ordusundan bir kı'ta tarafından selâmlanmıştır.

Berlin 5 (A.A.) — B. Hitlerin Varşovayı ziyareti hakkında verilen tafsilâta göre, B. Hitler saat 11.30 da tayıyare meydanına inmiş ve burada, gamali haçlı bayraklarla süslenmiş şehre girerek bulvarın ortasına kurulan bir tribünden kı'taların geçidini seyretmiştir. B. Hitler bilahare Belvedere sarayını da gezmiştir.

Alman Amiralı Amerikayı ikaz etti

(Bastarafı 1 inci sayfada)

«Alman donanması başkumandanı Amiral Reeder, 150 yi mütecevaz Amerika tebasını hâmil olduğu halde Avrupadan Nevyorka hareket etmiş olan «İrikoy» Amerikan gemisinin, Amerika kara sularına yaklaştığı sırada batırılacağına dair malûmat elde etmiş olduğunu Berlin'deki Amerika deniz atasesine bildirmiştir.

Bu notayı gazetecilere tebliğ eden Ruzvelt'in hususi kâtabi Steven demistir ki: Amerikada buna hiç kimse inanamakla beraber bir ihtiyat tedbiri olarak mevzu bahis geminin kaptanına, gemide infilâk edici madde bulunup bulunmadığını araştırması hakkında lüzum gelen talimat verilmiştir.

Bundan başka Amerika donanmasına mensub gemiler de «İrikoy» u karşılamak üzere yola çıkmışlardır. Vaşington hükümeti İngiliz ve Fransız bahriye nezaretlerini bu meseleden haberdar etmiştir. İrikoy gemisi 6200 tonluk bir gemidir. Pazartesi günü Lıverpoldan Amerikaya hareket etmiştir.

Sabahtan Sabaha

Turşucu hikâyesi

Resmî tebliğler topeu düellesundan, hava muharebelerinden bahsediyorlar Harb başladığı gündenberi şark ve garb cephelelerinde çetin muharebeler oldu Söyle böyle üç yüz bine yakın insan öldü. Milyonlarca obüs patladı. Yüz binlerce bomba atıldı. Bataryalar ve motörler faaliyettedir.

Ajanslar siyasi nutukların birbirini takib ettiği haber veriyorlar. Berlin, Roma, Paris, Moskova ve Londrada mütemadiyen siyasi nutuklar söyleniyor. Harbi nutuklar mı kazanacak, toplar mı, henüz belli değil.

Bu bir garib muharebedir.

★ ★

Vaktile saf bir tursucu, dükkânda müşteri beklemekle kazanç çıkmadığını gömmüş, bir eşek tedarik edip tursu fiçlarını yüklemiş ve mahalleye çıkmış. Müşterinin ayağına gitmek gibi modern bir iktisad kaidesini bu şekilde tatbik eden tursucu sesini de bir iki defa akord ettikten sonra en muvaffak bulunduğu perdeden bağırmağa başlamış:

— Lâhana, biber tar...

Fakat daha bitirmeden önde giden eşek aşka gormüş, o hazza ve coşkun edasile taksime başlayınca tursucunun sesi kaynamış. Birkaç adım sonra tekrar davranmış:

— Lâhana, bi...

Filozofın fırsat yok. Bu sefer daha baskın bir taksim bütün mahalleyi emlatmış.

Bir iki sokak sapsmışlar. Adamcağız bir daha davranmış:

— Lâhana...

Gemender durur mu, o da başlamış. Her defasında sesinin böyle makaslanıp boğulduğuna kıran tursucu dayanamamış:

— Be mübarek, demiş tursuyu sen mi satacaksın, ben mi?

Bu da bir garib alış verıştır.

Buahan Cahid

Sovyetlerle Almanlar arasında Polonyaya aid bir protokol imzalandı

Moskova 5 (A.A.) — Alman - Sovyet dostluk ve hudud anlaşmasında ismi geçen protokol, bugün Moskova'da Molotov ile Alman büyük elçisi tarafından imzalanmıştır.

Bugün imzalanan bu protokol, eski Polonya arazisinde Almanyanın ve Sovyetler Birliğinin menfaat sahaları arasındaki hudud hattının sarıh bir surette tesbit etmektedir. Bu protokolda tarih edildiği vechile, bu hudud hattı, 9 Teşrinisanide işe başlayacak bir Alman-Sovyet muhtelit komisyonu tarafından mahallinde tahdit olunacaktır.

Diğer taraftan öğrenildiğine göre, bir Alman heyeti, Cumartesi günü Moskova'ya gidecek ve Almanya ile Sovyetler Birliği arasında eşya mübadelesinin fazlalastırılması meseleleri ile uğraşmaya başlayacaktır.

Sovyet - Estonya Yardım muahedesi Mer'iyete girdi

Moskova, 5 (A.A.) — Dün, Tallinde, Estonya hariciye nezaretinde, hariciye nazırı Selter ile Sovyetler Birliği diplomatik mümessil Boçarev, Sovyet - Estonya karşılıklı yardım muahedesinin musaddak nüshalarını teatis etmişlerdir.

Bu muahedenin altıncı maddesi hükümleri mucibince, muahede, musaddak nüshalarının teatisi dakikasından itibaren mer'iyet mevkiine girmiştir.

Dün İngiliz Kralının riyasetinde bir meclis toplandı

Londra, 5 (A.A.) — Kral, bugün bir hususi meclise riyaset etmiştir. Bu meclise, ezcümle Lord Stanhope, Lord Snell, Sir Reginald Dermanqueth ve Hindistan nezareti müstesharı Sir Hugh Nell iştirak etmiştir.

Har'ciden getirilecek olan anasonların gümrük resmî

Ankara, 5 (Hususi) — Bu yıl 400 ton tahmin edilen anason rekoltesi 900 tona varan ihtiyacı karşılamayaçagından iç piyasada mevcut anasonun değer fiatla ve tamamen satın alındıktan sonra yalnız bu yıl için dışarıdan getirilecek olan anasonların kilodundan alınmakta olan 40 kuruş gümrük resminin 10 kuruşa indirilmesi Heyeti Vekilece tasdik edilmiştir.

Alman - Yugoslav ticaret müzakereleri müşkülâta uğradı

Belgrad, 5 (A.A.) — Yugoslavya ile Almanya arasında yapılmakta olan ticari müzakerelerin temel taşını «peşin ödeme ve teslimin müşteri tarafından kaldırılması» maddesinin teşkil edeceği tahmin edilmektedir. Ancak, itilâf metnini tanzim etmeğe mevkî komitelerinde bir takım müşkülât zuhur etmiştir, o derecede ki heyeti umumiye içtinabını bilâmüddet tatil etmek zarureti hâsıl olmuştur.

Çinde şiddetli muharebeler oluyor

Çunkign 5 (A.A.) — Central News aindeki cepheye vaziyet, seri bir surette gün evvel başlayan Çin mukabil taarruzunu büyük bir kısmını yok etmiştir. İsten mntakası haric olmak üzere, diğer ahalarda Çin kuvvetleri yalnız temizleme ameliyesi ile meşguldür.

Sovyetlerin Hi distan hududunda tahşidatta buldukları teyyüd etmedi

Moskova, 5 (A.A.) — «Havas ajansından: Sing-King kalesi şimalinde tahşid etmiş olduğuna dair bir şayha devetmiş ve bunu teyid eden herhangi bir haber alınmamıştır. İyi malûmat almakta olan mehafilde bu tekkat, karların hareket yapmak istediği ve şayed tahşid hareketi yapılmış ise onun gayesinin İngiltere ve Fransayı sulhebar etmek için yapılmış bir tehdid olacağı öylenmektedir.

Daladye Büyük Elçimizle görüştü

Paris, 5 (A.A.) — B. Daladye, bu akşam Türkiye büyük elçisini kabul etmiştir.

Ticaret Vekili iyi'eşi

Ankara, 5 (A.A.) — Bir müddettenberi radevataz bulunan Ticaret Vekili Cezmi Erginin adefi alyet eylediği ve bir haftaya kadar radesine başlayacağı memnuniyetle haber alınmıştır.

Şehir Haberleri

Atatürk köprüsü inşaatı

Atatürk köprüsünün inşaatı Cumhuriyet bayramına kadar tamamlanamayacaktır. İnşaatla kullanılan malzemenin Almanyadan şehrimize vaktinde gelememesi, müteahhidin işini sıkı tutmaması ve inşaatın sık sık sekteye uğraması yüzünden nakil vasıtaları köprüünün üzerinden ancak üç ay sonra geçilecektir.

Köprüünün Unkapanı cihetindeki ayağı doldurulmuşsa da, Azabkapı cihetindeki çalışma henüz bitirilememiştir. Bu civarda Fenler İdaresine aid bina ve arsalar bir senedenberi bir türlü istisna edilmiş, binalar yıkılmamıştır. İnşaat bu yüzden de uzamaktadır.

Köprüünün dış boyaları tamamlanmıştır. Atatürk köprüsü gri renkte olacaktır.

Kültür işleri:

500 talebe san'at mektebine alınacak

Maarif Vekâleti, san'at mekteplerine inşaat usta mekteplerine alınacak parasız yatılı talebelerin imtihan neticelerini tesbit etmiş ve dün alâkadarlara bildirmiştir. Memleketin muhtelif yerlerinde yapılan imtihan neticesinde 500 talebe muvaffak olmuştur. Bu talebeler Maarif Vekâleti tarafından muhtelif vilâyetlerdeki san'at ve inşaat usta mekteplerine parasız yatılı olarak kabul edilmiştir.

Mekteb kitaplarının basılması yakında ikmal edilecek

Maarif Matbaasında, okul kitaplarının basılması işine faaliyette devam olunmaktadır. Lise kitaplarının hazırlanması işi önümüzdeki Pazartesi gününe kadar ikmal edilecektir. İlk ve orta okulların kitapları da piyasada mevcuttur ve kitabelerde satılmaktadır. Maarif Vekâleti yabancı dil kitaplarını hariçten getirmeğe çalışmaktadır. Harb vaziyeti dolayısıyla bu kitapların Avrupadan getirilmesine imkân bulunmadığı takdirde burada basılmasına başlanacaktır.

Kahve şirketinin fındıkları sevk edilemiyor

Kahve şirketi tarafından evvelce ihraç edilmek üzere alınmış olan fındıklar, İtalyan vapurlarının taahhüdlerini yerine getirmemeleri yüzünden yüklendikleri mavnaların üstünde günlerdenberi açık havada bulunmaktadır.

Yaptığımız tahkikata göre; kahve şirketini bu şekilde lüzumundan fazla fındık almağa sevkeden âmîl şudur:

Şirket, Amerikadan getirmekte olduğu kahvelerin bedelini mal olarak ödüyordu ve bu mallar en ziyade kömür, zeytinyağı ve keçi kılı idi.

Harb başlamadan evvel şirket bir ihtiyatî tedbir olmak üzere Rio de Janeiro ile muhabereye girilerek fındık göndermeği teklif etmiştir. Teklif kabul edilmez şirket Trabzondan külliyeleli miktarda fındık almağa başlamış, aynı zamanda İtalyan vapur acentalarıyla de temaslara geçerek fındıkların bu vapurlar vasıtasıyla ve ehven fiatla ihraç hususunda mutabık kalmıştır.

Harb başladıkdan sonra vaziyet büsbütün değişmiş, hükümetimiz Amerikadan getirdiği kahveye mukabil en çok gönderdiği kömür, zeytinyağı ve keçi kılı gibi maddelerle diğer ihraç menedilen maddeler arasında dahil edince, şirket daha fazla miktarda fındık almış ve limanımıza getirerek bunları İtalyan vapurlarına verilmek üzere mavnalara yerleştirmiştir.

İtalyan acentaları, harb başlamadan evvel şirketle aralarında müzakere yapıp fındıkların ihraçı hususunda mutabık kaldıkları halde, bu defa diğer bazı yerlerden daha kazançlı teklifler karşısında kalmış olduklarından terihan onları almışlar, şirketin fındıklarını nakletmekten vazgeçmişlerdir. Bu vaziyet şirketi son derece müşkül bir durumda olan fındıkları için şirket hem yüklenmiş olan fındıkları için şirket hem yüklenemeyip bekleyen hergün için füzulî mayna ücreti vermekte, hem de açık havada kalmamasından dolayı fındıklar randımanından kaybetmektedir.

Kahve şirketi bu vaziyetin önüne geçmek üzere resmi bazı makamata müracaata karar vermiştir.

Çocuğunu terk eden ana mahkemede

Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkimi dün hazin bir hâdisenin muhakemesine başlamıştır.

Hâdisenin suçlusu bulunan Asiye evvelki gün kucağında 3 aylık gayri meşru çocuğu ile birlikte Eminönü polis merkezine müracaat ederek, çocuğu merkezi ortasına bırakmış ve:

— Ben, bu çocuğu bakamıyorum. Ona siz bakın, diyerek, yürümüş, gitmiştir.

Zabita yavrusunu terkederek firar eden anayı, arayıp bulmuş ve bu suçundan dolayı dün adliyeye teslim edilmiştir.

Müddeumumilik genç kadını isticab edilmemesi için, sulh ceza hâkimi Residin huzuruna çıkartmıştır. Asiye yapılan sorgusunda, derin bir yeisle gözleri dolarak, şunları söylemiştir:

«— Benim yerim, yurdum yok. Bu çocuğu nerede büyütüyüm. Sefalet içerisindeyim. Yavruma bakmaktan âcizim, bay hâkim. Hem ne olur, beni tevki ediniz. Belki, tevkifhanede yatacak bir köşe bulur, rahat ederim.»

Hâkim, arzusuna rağmen ortada tevkif icab ettirecek bir vakıf olmadığından, suçlu kadını serbest bırakmıştır.

Müteferrik:

Bira ihtikârı yapan birahane sahibini cezalandırdılar

Beyoğlunda bulunan birahanelerden bazıların biranın dublesini sekiz buçuk kuruşa satacakları yerde on kuruşa satmakta oldukları görülmüştür. Beyoğlu kaymaklığı tarafından tesbit edilen bu gibi birahane sahipleri cezalandırılmışlardır.

Toplantılar:

Basın Kurumunun kongresi

İstanbul Basın Kurumu Reisliğinden: İstanbul Basın Kurumu Umumi Heyeti 5 Birinciteşrin 1939 Perşembe günü toplantı ise de nisabı ekseriyet temin edilemediğinden toplantı 26 Birinciteşrin 1939 Perşembe günü saat 14 de bırakılmıştır.

Halkevinde lisan dersleri

Beyoğlu Halkevinden: Evimizin halk dershaneleri ve kurslar şubesi 18 Birinciteşrin 939 tarihinden itibaren faaliyete geçecektir. Açılacak kurslar aşağıda yazılıdır. Kaydolunmak isteyenlerin hüviyet cüzdanları ve dörder fotoğrafları Evimize müracaat etmelerini rica ederiz.

Türkçe - (Fransızca A. B. C.) - Fransızca tercüme usulü - Fransızca Dictlon, (İngilizce A. B. C.) - (Almanca A. B. C.) - Amelî Muhasebe, Dikş, Şapka.

TAKSİM Sinemasında

Hiçbir filme müyesser olmıyan bir muvaffakiyet... Hiçbir Türkçe filme nasib olmıyan bir muzafferiyet...

Seyredenleri gış ve teshir eden şarkın yegâ e ses kraliçesi:

BÜLBÜLLER BÜLBÜLÜ

ÜMMÜ GÜLSÜM

ün İstanbulun her köşesinden koşuşan 10.000lerce hal in takdirlerle seyrettikleri

ÜMİT ŞARKISI (Neşidei Emel)

Türkçe sözlü - Arapça şarkılı şaheserini görenlerin tekrar görebilmesi ve göremiyenlerin de mahrum kalmamaları için

İSTANBUL KURTULUŞ BAYRAMINA MÜSADİF

Bugünden itibaren

3 NÜ HAFTA

Adalar - Kartal - Pendik, Yeşilköy-Bogaziçi ve civarı sayın halkının bu filmi seyretmeleri için

SON FIRSAT

İlaveten: EKLER JURNAL Sempion ile gelen son nüshası

Hâdiseler Karşısında

YAZI VE SÖZ

Bir dostum evime gelmişti. An kara radyosunda verilen bir konferansı dinledik. Konferans bittiği zaman dostum bana başından geçen bir vak'ayı anlattı:

— Bir merasim esnasında film çekiliyordu. Birkaç arkadaş kenarda duruyorduk. Film çekenler bizim de filmimizi çekmek istediklerini söylediler, durduk. Film çekildi, bir müddet sonra bu film ben bir sinema perdesinde seyrettim. Arkadaşlarımı ve kendimi perde görünce çok gülmüştüm. Bizim bulduğumuz sahne birkaç dakika sürüyordu. Bu birkaç dakika içinde hepimiz put gibi duryorduk. Hattâ göz kırptığımız zamanlarda kabahat yapmış gibi sıkıldığımız belli ediyorduk. Sebebi malûm: Biz fotoğraf çekirtmeye alışmış insanlardık. O âna kadar filmimiz çekilmemişti. Bu yüzden sinemanın fotoğraftan ayrı birşey olduğunu da düşünememiştik.

Arkadaşım vak'ayı anlattıktan sonra — Şimdi bu nereden aklıma geldi mi? Dedi, sordum:

— Nereden aklıma geldi? — Radyoda ne vakit acemi bir konferansı dinlesem, aklıma geliyor. Benim sen dikkat ediyor musun, acemî konferansçıların, konferansları arasında da:

«Yukarıda görüldüğü veçhile...» «Tefferrüatı ilişik listede yazılı...» «Aşağıdaki şemaya bakacak olursanız...» gibi yazmak san'atına uygun fakat konuşmak san'atına aykırı tâbirler kullandıkları oluyor. Biz nasıl fotoğrafla sinemayı birbirinden ayıramadık, sonradan hatamızı anladık, onları da yazı ile, sözü birbirinden ayıramıyorduk. Ve bilmem onlar hatalarını sonradan anhyabiliyorlar mı?

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Bir teleskop aynası nasıl yapıldı?

Dünyadaki en büyük teleskop aynasının yapılması için ancak otuz gram alüminyum sarfedilmiştir. Fakat bu aynadan istifade edilmek için yapılan maki neye 5,000 kilo çelik ve 16,000 kilo cam sarfedilmiştir.

Hipopotamın ağız ne kadar açılır?

Hipopotam ağız en fazla açılan hayvandır. Esendiği zaman alt çenesi üst çenesi arasında mesafe 1 metre 20 santimi bulur. Ağzından uzak kalmak herhalde temenni edilecek bir şey.

Ölü kafalarile süslenen saat

Pariste bir mağazada insan dişleriyle süslenen bir duvar saati mevcuttur. Bu saatin altında iki tane ölü kafası vardır. Her geçen dakika insanı ölüme yaklaştırır, fakat bunu bir saat üstünde görmek hiç de hoş bir şey olmasa gerek.

Karganın güzeli

Cennet kuşu, kuşlar arasında güzelliğe meşhur bir kuştur. Böyle olmasına rağmen, hiç güzel olmıyan karga ile aynı aileden gelir.

Yavru yılanların dişleri

Yılanlar yumurtadan çıktından evvel birer tek diş sahibirdir. Yumurtaları bu dişlerle kırarlar. Ve yumurtadan çıktıktan birkaç gün sonra bu tek diş düşer.

Hind kadınlarının yüz tuvaleti

Hindistan eyaletlerinden birinde kadınlar yüzlerinin muhtelif yerlerine, muhtelif şekillerde resmederler. Üst dudaklarına ve çenelerine gümüş plâkalar yapıştırırlar. Güzel birşey değil, diyeceksiniz. Bize böyle, bir de kendilerine sormalı!

GÖNÜLİLERİ

Nazik bir mesele...

Bir genç kız, kullandığı müstear adın ilk harfile Bayan «A» diyor ki:

— Sevişiyoruz, bugünlerde de evleneceğiz. Çok mes'udum. Yalnız küçük bir mesele var ki beni pek üzüyor:

Nişanlımın serveti de kazancı da müstakil bir yuva tesisine müsaidir. Zaten evvelî arzusu da buydu, fakat sonra annesinin koca evde pek yalnız kalacağını düşündü. Galiba biraz da annesinin tesiri altında kaldı. Ricasına dayanamadı, benden annesile birlikte oturmakta mahzur görüp görmeyeceğimi sordu. Hislerini kırmak istemedim:

«Hayır, hiç bir mahzuru yok, dedim ve hazırlığımız da bu şekilde başladı. Yalnız şimdi sıkılmaya başladığımı hissediyorum:

«Acaba nişanlımı kırmadan bu vaziyeti değiştiremez miyim?» diye düşünüyorum.

20 yaşındayken memleketimize gelmiş, bir vatandaşla evlenmiş, çocuk sahibi olmuş ve tam 40 sene bu memlekette Türklüğü benimsiyerek yaşamış bir İngiliz kadını tanırım. Çocuklarını birer birer evlendirdi ve hepsi için de müstakil birer yuva kurdu. Şimdi duldur. Ve yanında yalnız bir erkek çocuğu kalmıştır. O da bugün yarın evlenecektir.

— Artık onu yanınızda alıyorsunuz değil mi? diye sordum.

Yüzüme hayretle baktı:

— Ne münasebet? Ne çocuğum rahat eder, ne ben, ne de gelinim, dedi. Herkesin kendisine mahsus bir yuvaya olmalıdır. Benim için şimdi en büyük zevk odamda hatıralarımla yalnız kalmak ve hergün bir çocuğuma giderek torunlarımı görmektir, dedi. Dikkat ediniz, bu kadın şimdi 61 yaşındadır.

Bizim eski bir ata sözüümüz vardır:

— Dağ dağ üstünde durur, ev üstünde durmaz, deriz. Fakat sözü hükümünü asla tatbik etmeyiz. «İç güveysi» kelimesi bizim icadımızdır. Frenk ise tamamen aksi hareket eder. Yalnız muhakkak ki bizde de mazide ayrılmaya başlamıştır, devam edecektir.

Şimdilik okuyucumu nişanlımın sualine verdiği cevabdan dolayı tebrik edeyim, fakat mesele bitmemiştir. Güzel kararında ısrar etmesi lazımdır: — Nişanlımın evini kendi evin, annesini annen bileceksin. Öyle düşününce, öyle hareket edeceksin. Ve asla ilk kararı bozurmaya çalışmayacaksınız. Bizde böyle başlamıştır, bir müddet daha böyle gidecektir.

TEYZE

Türk - İngiliz ticaret anlaşmasının esasları tesbit edildi

Heyetimiz Sirkeci garında

Fransa ile bir ticaret anlaşması yaparak bilâhare İngiltereye gitmiş olan Ticaret Vekâleti Müsteşarı Halid Nazmi Kışmır ve Mucamelâtı Nakdiye Müdürü Celâl Saiddin mürekkebe ticaret heyetimiz dün sabahki ekspresle Londradan şehrimize gelmiştir.

Heyetimizin reisi Halid Nazmi istasyonda kendisini karşılayan gazetecilere Türk - İngiliz ticaret anlaşmaları hakkında:

— Müzakereler gayet müsaid bir hava içinde cereyan etmiş ve esaslarda tamamlanmış, mutabık kalmıştır. Anlaşmanın teferrüatı Ankarada tesbit edilecektir, demiştir.

Halid Nazmi Kışmır şehrimizde Pazar gününe kadar kalacak ve bilâhare Ankaraya gidecektir.

Haber aldığımız göre müzakerelerin tamamı

mile intacına kadar İngiltere ile ticarî münasebatımızın sıklaşması için muvakkat tedbirler alınmıştır. Maden ve cevherleri, kömür, buğday, (fındık ve cevizden haric) taze meyva ve sebze, konserve yiyecekler ve pamuktan maada bütün ihracat emtianızını takasa tâbi tutmuşlardır.

Yeni anlaşmanın imzasına kadar ihracatımızın yüzde onu a, yüzde 30 u b hesabına Cumhuriyet Merkez Bankasına ve yüzde 60 c hesabına takasa tâbi tutulacaktır.

İngiliz ithalat emtianının a hesabı tediyesi esası üzerine Türkiyeye girebilmesi kararlaştırılmıştır. Memleketimizde bloke parası bulunan İngiliz ihracatçıların hakkı mahfuz tutulmuştur. Bu miktar 11,765,900 liradır.

Ince bir san'at, yüksek bir ilim... JEAN GABIN ve S.MONE SIAON'un kudreti E.İL ZOLANIN ölmöz eseri olan

HAYVANLAŞAN İNSAN'I

Fransız sinemacılık aleminin sömöz bir güneşi yağı. Bu eşsiz eser

pek yakında LÂLE Sinemasında

Gözlerinizi kamaştıracak

SAMİMİ ANLAŞMA

Tarihi Fransız süper filmi emsalsiz bir muvaffakiyet ve muzafferiyet ile

SÜMER SINEMASINDA

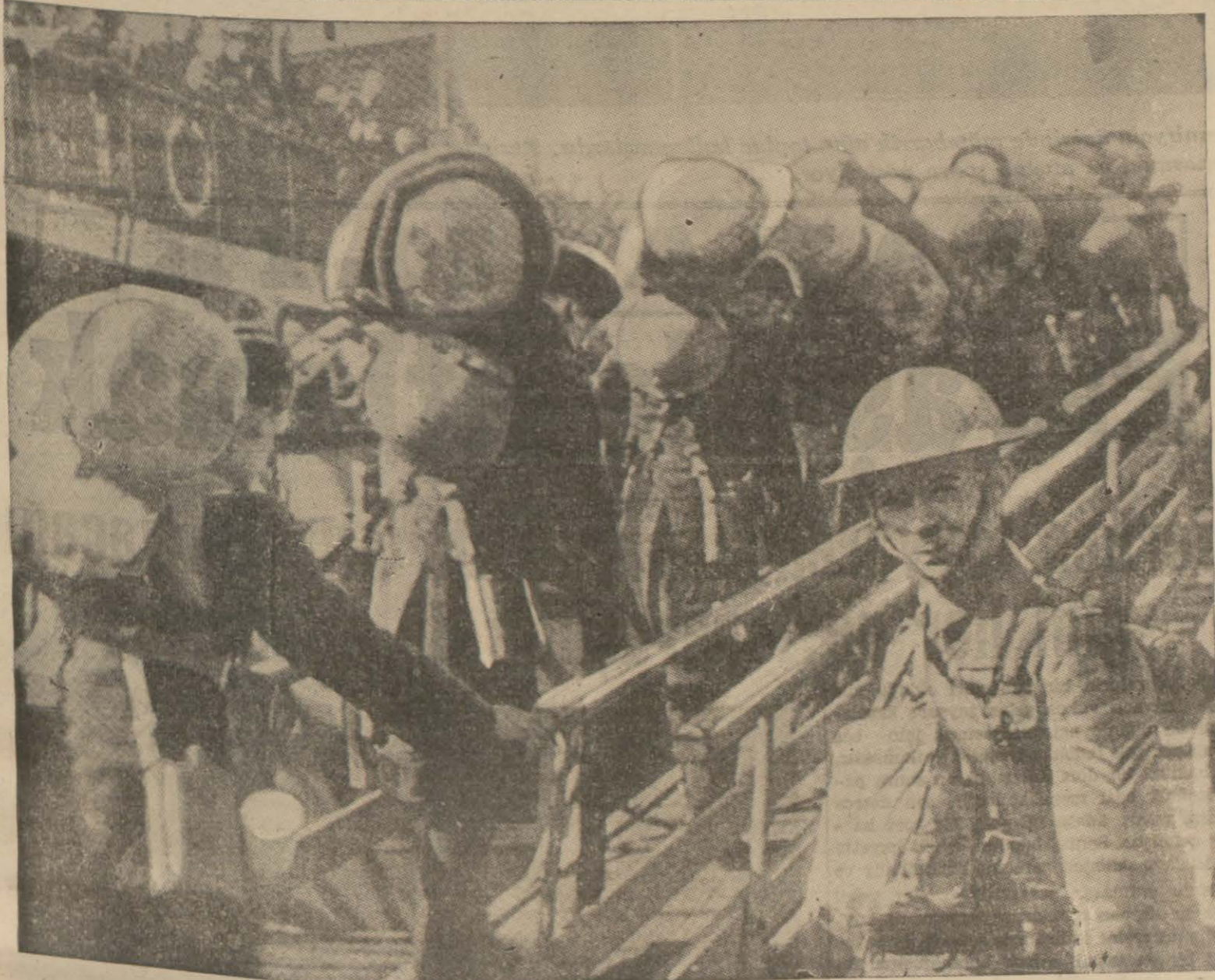
devam ediyor. Siz de gidiniz, görünüz ve alkışlayınız...

Sulh, mümkün ve yakın mıdır?

Y A Z A N

Emekli General H. Emîr Erkilet

"Son Posta,"nın askerî muharriri

Fransaya sevkedilen İngiliz kuvvetleri vapura bindirilirlerken

Başlıyacak ancak beş hafta olan 1939 harbinin mühim bir dönüm noktasında bulunduğumuza şüphe yoktur. Harb ya tavsiyarak herkesin dilediği bir sulhe varacak veyahud bütünü alevlenip genişleyecektir.

Almanların sulhü istedikleri muhakkaktır; çünkü şarka hedeflerine varmışlardır. Cenub doğu artık kapalıdır. Garbda ise elde edilecekleri hiç bir şey yoktur. Bu şartlarla harbin devamında onlara bir fayda melhuz değildir. Sulh ise bilâkis Almanyanın Lehistan'daki vaziyetini tesbit ve kazanımın temin edecektir. İşte Almanların sulhü istemeleri bundandır.

Müttefiklere gelince, onlar Almanların Lehistan taarruzu üzerine harbe başlamışlardır. Çünkü Lehistanı bir Alman tecavüzüne karşı garanti etmişlerdir. Gerçi onlar Lehistan ne doğrudan doğruya ve ne de bilvasıta askerî bir yardıma bulunarak onu mağlûbiyet ve istilâdan kurtaramadılar. Fakat Lehistan onlara güvenerek Almanya karşı mukavemete giriştiği ve bu yüzden fevkalâde uğradığı için Lehistanın bugün mağlûb olması ve istilâyâ uğraması müttefiklerin Lehistan karşı olan vebelerini yok etmez. Onlar Lehistanı kurtaramadılar ama, bu, Lehistanın yeniden ihyası için çareler bulmalarına ve icab ediyorsa harbe devam etmelerine bir mâni teşkil etmez.

Müttefiklerin ve bilhassa İngilterenin harb hedefi yalnız Lehistanı kurtarmak olmadığı gibi şimdi de sadece onu tekrar ihyadan ibaret değildir ve her halde bunlardan çok daha genişdir. İngiliz ve Fransız ricalinin içten neler düşündüklerini tabii bilemeyiz. Fakat sözlerine bakılırsa dünyayı, ve hiç değilse, Avrupayı tehdit ve tasalluttan kurtarmak azmindede oldukları anlaşılıyor. Bu da onlara göre ancak Hitlerin iktidar mevkîinden indirilmesi ve Nazi rejiminin yıkılması ile kabil olacaktır.

Şimdi de müttefiklerin bu asil gayeye varmak için ne gibi vasıtalarla mal olduklarını tetkik etmek kalır. Bu vasıtalar üç nevidir. Birisi kara, hava ve denizlerde bizzat muharebedir; ikincisi abluka ve üçüncüsü propagandadır.

Bizzat muharebe vasıtasıyla Almanya'yı yere vurmak imkânı mevcut görünmüyor. Çünkü sayıca İngiltere ve Fransaninkilerden aşağı olmaları Alman kara ve hava kuvvetleri Lehistan harbinden menen ve maddeten çok kuvvetlenmiş olarak çıktılar; üstelik şimal denizinden İsviçre hududuna kayayı batıdan gelebilecek taarruzlara karşı korumaktadır. Almanyanın şimaldeniz sahillerine büyük ölçüde bir ihracat düşünülmeyecektir.

Bundan başka, Almanya başlamadıkça İngiltere ve Fransanın Alman şehir, fabrika ve

Bundan başka Almanya'da Nazi rejiminin yıkılması halinde bu memleketin hiç umulmadık ve bütünü başka bir manzara gösterecek bir vaziyete düşmesi de mümkündür. Bunları uzun uzadıya saymaktan maksadım, İngilterenin sayın başvekilinin, makul ve tehidsiz bir sulh teklifini tetkik edeceğini söylemekte ne kadar haklı ve mantıklı olduğunu göstermektir.

Bununla beraber İngiltere ve Fransanın her hangi bir tehdit karşısında boyun eğeceklerini düşünmek hatadır. Bu iki imparatorluğun yapmayacakları bir şey varsa o da budur. Fakat bu onların makul bir sulh yapmak istemediklerini ifade etmez. Harbin lüzumundan bir gün bile fazla devam etmesini kimse istemez» sözü İngiliz hükümet başkanı Chamberlain'a, bu realist büyük İngiliz

(Devamı 11 inci sayfada)

Men'i ihtikâr komisyonu toplandı

Men'i İhtikâr Komisyonu toplandı

Dün men'i ihtikâr komisyonu Mıntıka Ticaret Müdürlüğünde toplanmıştır. Toplantıya şehrimizdeki tabii ecza satan toptancılar da iştirak etmişler ve ecza fiatlarının yükseliği etrafında görüşülmüştür.

Eczacılar mallarının yüzde sekseninin Şahiye Vekâletince fiatlarının tesbit edilmiş olduğunu ve geri kalan yüzde yirmisinin de harciâlem maddeleri olup, bunların stokları azalmış bulunduğunu bildirmişlerdir. İddia edildiğine göre bu maddelerdeki fiat fazlalığı da yüzde ondan fazla değildir.

Bundan sonra camcılar dinlenmiş, eski

Haftada bir

Yüklenmiye ve yükletmiye dair

Leh başkumandanına yüklenmek

İhtikârdan ve harbden başka mevzuu kalmıyan insanlara artık merak anılatmazsınız. Herkesin görüşü zaviyesi ona göre ayarlanmış, konuşma sistemi ona göre akord edilmiştir. Aklın eren, ermi-yen erkânharb kesildi.

— Fransa ya madana sığınıp Norveçten bir yürüsün de bak; Almanya Danimarkadan nasıl kaçacak?

Şeklindeki mütalealardan tutunuz da Lehistan mağlûbiyetinin askerî sebeplerine dair her kafadan bir ses çıkıyor...

Almanların Leh ordusunu methedip te kumanda heyetini tezyife çalıştıkları günlerdeydi; iki arkadaşım vapurda münakaşalarını dinledim. Birisi Alman tebliğine taraftar çıkarak:

Doğru söylüyorlar!
Dedi; diğeri bu mütaleayı şiddetle reddederek:

— Polonya orduları başkumandanlığı plân yapıyor.

Cevabını verdi.

Dün sabah aynı arkadaşlar, tesadüfen, gene karşılaştılar. «Doğru söylüyorlar» diyen, muzaffer olmuş bir kumandan edasile:

— Nasıl; dedi, sümüklü piçin marifetini beğendin mi?..

Öteki hayretle sordu:

— Sümüklü piç te kim oluyor?..

— Leh kumandanının adı sümüklü piç değil mi?..

— Allah müstahakını versin; Simiğli Briç...

— Simitli piç, bulgurlu tavuk; benim aklım ermez. Sümüklünün biriyim işte!

Düşenin dostu olmaz; düş te gör derler; doğrudur. Artık, tanıdık tanımadık, herkes münekkid kesilir. Zavallı Simiğli Briç başına da aynı hal geldi; bilen, bilmiyen:

— Beş para etmezmiş!

Diyerek meydanındaki mağlûbiyetten mütevellid hissi infialini ona yüklenmekle teskin ediyor.

Muhtekirlere yüklenmek

İhtikâr, ihtikâr, ihtikâr! Gazetede, sokakta, kahvede, tramvayda, vapurda, trende günün mevzuu hep bu...

— Kaç para üzüm?..

— On beş kuruş...

— Sen de mi ihtikâra başladın? Halimize Allah acısın artık...

İyi amma, bil-hassa et, sebze ve meyva bahsinde, birbirine uymaz yedi çeşid fiata alışkın tek şehrimiz İstanbuldur. Hâlde beş kuruş satılan domates Salıpazarında 11, Kadıköyde 20, Fener yolunda 27 buçuk, Heybelide 35, Büyükdada 40 kuruştur.

Patlıcanı da, fasulyesi de şimdiye kadar başka türlü olmadı.

Kasab dükkânlarının etiketlerine bakışar, hayret ederim: Balıkpazarında 40, Beyoğlunda 50, Adalarda 60... Maamafih bunlar «zahiri» fiatlarıdır; batnisini dükkâna giren anlar.

— Bir kilo et isterim...

— Başüstüne, kıvrıcık mı, dağlıç mı, karaman mı, koyun mu, kuzumu olsun?..

Bu sual tufanı karşısında şaşırarak cevap verirsiniz:

— 50 kuruşluktan...

Kasab, bütünü 97 kiloluk dana azman bir yarım koyunu göstererek:

— Size yaramaz bayım.

Der ve hemen ilâve eder:

— Zararına amma ne yapalım; san'atta bulunmuş olduk. 65 kuruştan size kıvrıcık kuzu verelim.

Ve siz, bu hayırhah vatandaşın bir de teşekkür ederek kezağı yedikten sonra 1000 gramın 327 si kemik olmak şartıyla edindiğiniz parçayı, memnun ve emin, yüklenerek eve götürürsünüz. Göttürdünüz et «Abdürrahman çelebi» dir.

Neşredilen mezbaha istatistiklerine

bayılırım: Bir ay zarfında şu kadar koyun, bu kadar siğir, şu kadar keçi, bu kadar manda ve o kadar deve kesilmiştir de şehirde, mintarafillâh, bir adedek olsun keçi, manda ve deve eti satan kasab yoktur. Zahir bu hayvancıklar kesildikten sonra etleri imha ediliyor!!!

Evet; şimdi artık moda bu. Camın, kalayın, elektrik levazımının, hattâ tereyağın sebepsiz yükselişini görmeyiz de üzüm 15 kuruş istedi diye bir lokma ekmeğin peşinde ömür tüketen zavallıya yükleniriz.

Kendi kendine yüklenmek

Yüklenmenin bir de «yükünü tutmak» manasına geleni vardır. Bu ciheti şimdi gazete sahipleri de değil, gazete müvezzillerine de değil, gazete bayilerine sormalı. Âleme akıl öğretmeğe kalkışan bizler ne beceriksiz insanlarız bir bilerseniz, değil yazımıza, vallahi yüzmüze bile bakmazsınız.

— Bugün ne devrettim; 18,500 gazete.. Birer kuruş farktan 185 lira.. Allah bereket versin...

Gördünüz mü yolu?.. İşte «Servet caddesi» diye buna derler. Hem ne ihtikârı vardır; ne de sızıtısı.

— At kalemi, çek fotini, dayan!

Hayır! Bizim başlarda muharrirlik rüzgârı eser. Günde on sekiz saat çalışmamızın sebebi «kuru bir ünvan» dir. E-fendim biz manen taayyüş ediyoruz. Bunun manasını, affınıza mağuren, siz anlamazsınız. Zaten bunca yıldır biz de anlamazsınız.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Bugün ne devrettim; 18,500 gazete.. Birer kuruş farktan 185 lira.. Allah bereket versin...

Gördünüz mü yolu?.. İşte «Servet caddesi» diye buna derler. Hem ne ihtikârı vardır; ne de sızıtısı.

— At kalemi, çek fotini, dayan!

Hayır! Bizim başlarda muharrirlik rüzgârı eser. Günde on sekiz saat çalışmamızın sebebi «kuru bir ünvan» dir. E-fendim biz manen taayyüş ediyoruz. Bunun manasını, affınıza mağuren, siz anlamazsınız. Zaten bunca yıldır biz de anlamazsınız.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

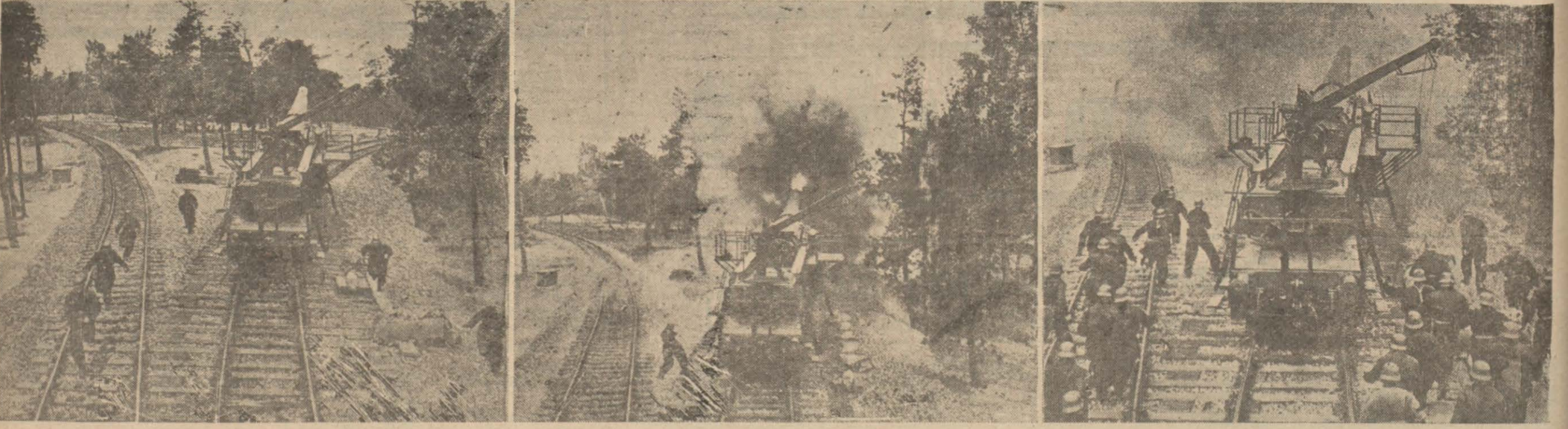
— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

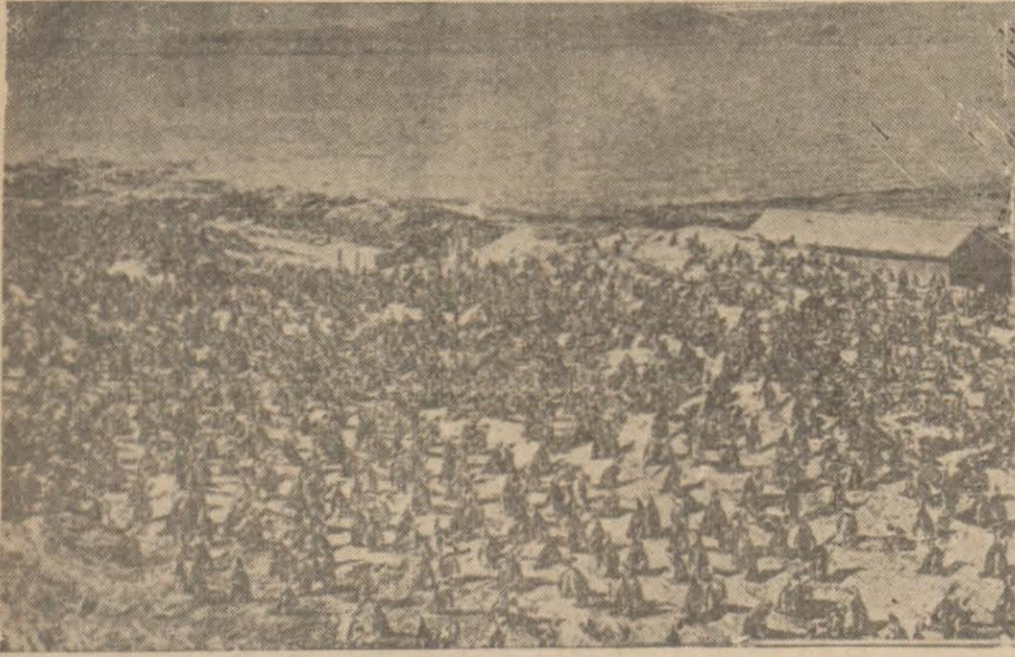
— Hele bir müddet daha bakkala, kasaba yüklenelim bakalım.

Leh - Alman harbinden şayanı dikkat bir intıba

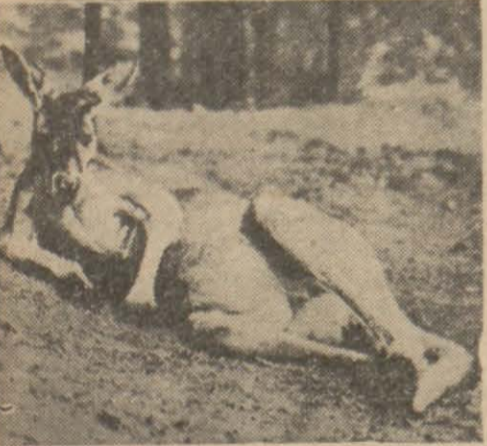

Almanlar Leh arazisindeki muharebelerde yukarıda gördüğümüz gibi demiryolu üzerinde müteharrik ağır toplar kullanmışlardır. Resimler bu toplardan birini atıştan evvel, atış esnasında ve atıştan sonra gösteriyor.

Hayvanlar âleminde

Cenubi Atlantik denizinde küçük bir adada yüz binlerce penguen ile beraber üç adam yaşamaktadır. Bu üç kişi bu kuşları hem beslemekte hem de ticaretini yapmaktadırlar.

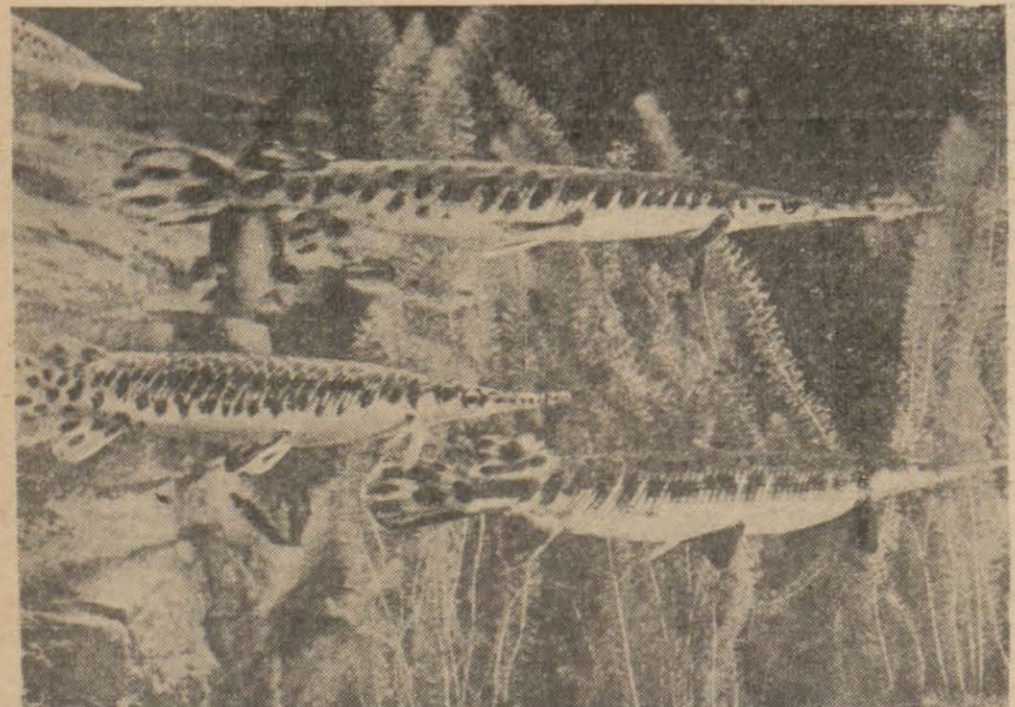

Öğle yemeğini yedikten sonra istirahate çekilen bu kangurunun uzanışı, bir insan uzanışından farklı mı?

Bir Alman boksörü atını kendisiyle ekzersiz yapmağa alıştırmıştır

Solda: Berlinde bir hayvanat bahçesinde bulunan bu deniz aslanı hiçbir şey yemekte ısrar ettiği için ağzına zoria süt akıtılmaktadır

Almanya'da yeni yetiştirilmeğe başlanan uzun kuyruklu bahıklar

HAVACILIK

Paraşütle atlamak

Herkes tayyareden paraşütle atlayamayacağı gibi her nevi paraşütle de atlanamaz

Her şehrin bir panzehiri olduğu gibi havada vukua gelen tayyare kazalarının da ölümlerle neticelenmemesi için baş vurulacak tek tedbir paraşütle atlamaktır. Bu hakikat bir defa anlaşıldıktan sonra paraşütçülük bazı memleketlerde son derece inkişaf etmiş, âdeta eğlenceli bir spor haline gelmiştir. Sonra, bundan, ameli hayatta da istifade edilmek çareleri düşünülmüş ve bilhassa ordularda paraşütçü gruplar teşkil edilerek düşman ordularının arkalarına kuvvetli müfrezeler indirilmek suretiyle buna ameli bir de tatbik sahası bulunmuştur. Bu suretle vücade getirilen paraşütçü gruplar «hava piyadesi» adını almıştır.

Muhtelif memleketlerde geçirilen tecrübelerle istinaden tutulan istatistiklere göre bir tayyareden paraşütle atlamak muhtelif sebeplerden fieri geliyor:

- 1 - Tayyarenin sebatsız yere sukut etmesi takdirinde.
- 2 - Havada müsadememe vukuunda.
- 3 - Yangın vukuunda.
- 4 - Kanad kopmasında.
- 5 - Hava bozukluğundan.

Bu gibi ahvalde paraşütle athyan tayyarecilerin üçte ikisi hayatlarını kurtarmaya muvaffak olmuşlardır.

Maamafih tayyareciler için paraşüt öyle bir emniyet vasıtası haline gelmiştir ki yangınlar ve kanad kopmaları ile hava muhalefeti artık tayyareciler için daimi surette feci neticeler verebilecek âmiller olmaktan çıkmışlardır. Yalnız hava müsademeleri ile sebatsız yere döne döne sukut eden tayyarelerden paraşütle atlanmanın her zaman mümkün olmadığı sabit olmuştur. Maamafih uçan bir tayyareden paraşütle herkesin atlayamayacağı kabul etmek ve bunun için hususi bir tecrübe ve ihtisasa lüzum olduğunu bilmek lâzımdır. Bu ihtisasa, iki noktaya raci'dir:

- 1 - Tecrübe.
- 2 - Paraşütün kullanmasını iyi bilmek.

Bir yüzücü, nasıl denize atarken muayyen bazı kaidelere riayet etmek mecburiyetinde ise paraşütçü de kendisini boşluğa salıverirken tayyarenin uçuş istikametiyle rüzgârın hangi taraftan estiğini nazarı dikkate almak mecburiyetindedir. Bundan başka paraşütün kullanmasını bilmek te elzemdir. Çünkü, çok defa yanlış bir hareket paraşüt kemerinin vücudun kaymasını ve biçare paraşütünün bütün hızla yere düşerek parçalanmasını muvceller olabilir. Aynı zamanda bu hususta edilmemesi lâzım gelen ihtisasa büyük bir ehemmiyeti de havadan yere inen paraşütçünün, tam zamanında paraşüt düğmesine basarak bunun açılmasını temin etmesidir. Eğer paraşütçü tecrübeli ve soğukkanlı değilse, paraşüt düğmesine çok geç basabilir ve paraşüt, açılıp havada kâfi bir mukavemet sahası vücade getirilmeden tayyareden atlayan kimse yere düşüp ezilebilir.

Havada paraşüt düğmesine basıp bunu açan tayyareci için ilk mühim mesele, paraşütün açılması anında tesadüf eder.

Çünkü, o sırada, tayyareci, oldukça şiddetli bir sadmeye maruz kalır. Fakat paraşütçü o suretle tecrübeli olmalıdır ki bu sadme ona soğukkanlılığını kaybettirmesin. Bundan başka kullanılan paraşütün tipi de büyük bir ehemmiyeti halizdir. Çok de-

Tayyareden atlarken, havada ve yerde

fa, paraşütün vücade bağlanması şekli mühim kazalara sebep olmuş ve nihayet uzun tetkiklerden sonra paraşütün yalnız karın kısmına değil, kısmen karın, kısmen de omuz kısımlarına bağlanması lüzumu üzerinde ittifak edilmiştir. Paraşütle boşluğa atlayan bir kimsenin düşüş sür'atine gelinece; bu da atlanan yükseklikle paraşütün tipine göre değişir. Meselâ 5-6 bin metreden atlayan bir paraşütçünün sukut sür'ati on saniye metredir ve 8 bin metreden atlayan bir tayyareci, ekseriya, yere, 16 dakika 10 saniyede iner.

★

Umumiyetle tayyareciler büyük yüksekliklerden sür'atle inmenin bir takım ıztırlar doğurduğunu bilirler. Bu hal, ekseriya kulak ağrıları şeklinde tezahür eder.

Tabii surette uçan bir tayyareci, bu hale mâni olmak için, nihayet, inişini tanzim ederek yavaş yavaş yere yaklaşabilir. Paraşütle sukutta, bu intizam ve idare mevzuu bahsolamaz. 8100 metreden boşluğa atlayan Rus tayyarecisi Edvokimof havanın kulakları üzerinde husule getirdiği tazyikin verdiği ıztırabı karşılamak için sukutun devamı müddetince feryad etmiş ve böylece ağzına aldığı hava ile kulaklarını tazyik eden havanın kuvvetinde bir müvazene hâsıl etmiş çalışmıştır.

Yere yaklaşan paraşütçü için, bir kazaya uğramamak ta bir meseledir. Bunun için mesafeyi gayet iyi tahmin edebilmesi lâzımdır. Ayakları açık olarak ve amudi bir surette yere basması lâzım geldiği gibi ayaklar yere dokunur dokunmaz da bunları, bir yay gibi kıvrıması icab eder. Böyle hareket edilmezse ayak burkulmalarına ve kemik kırılmalarına intizar eylemek icab eder. Aynı zamanda pa-

raşütünün başı da, sadmeyi kesecek kadar kalın ve yumuşak bir miğferle muhafaza edilmesi lâzımdır. Çünkü hava şartlarına tâbi olan paraşütçü için ayak üstüne düşmeyi te tepetaklak gelmek te hesabda vardır. Bu takdirde, başı iyi muhafaza edilmemiş olan tayyarecinin başı, maazallah, taş çarpan bir kabağ gibi darmadağın olabilir. Bütün bunların üstünde paraşütçünün mükemmel bir atlet ve bir sporcu olmasının başlıca şart olduğunu söylemeye lüzum yoktur. — ★★

Bir kız çocuğu pencereden sokağa düştü

Ortaköyde Çiftlik sokağında 23 numaralı evde oturan İsmailin 9 yaşlarındaki kızı Mediha evin penceresinden sokağa seyrederken muvazenesini kaybederek 6 metre yükseklikten düşmüştür. Bu sukut neticesinde ağırca yaralanan Mediha, baygın bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

Meşhur bir dolandırıcı tevkif edildi

Çıkıyan bazı mecmuaların imtiyaz sahibi sıfatıyla taşrada bir hayli kimseleri dolandırmakla tanınan sabıkalı dolandırıcılardan Mahmud Saim, son günlerde de bazı kimseleri aynı tarzda dolandırdığından, Emniyet Müdürlüğüne aranmakta idi. Dün yakalanarak adliye-ye teslim olunan Mahmud Saim, birinci sulh ceza mahkemesinde sorgusu yapıldıktan sonra tevkif edilmiştir.

İnsan vücudünden yapılan meş'ale

Bağdadın tarihinden tüyler ürpertici bir yaprak

["Son Posta"nın tarihi bahisler muharriri yazıyor]

Vak'a Bağdadda geçer.

On yedinci asır başlarında Bağdadda Bekir Sübaşı adında biri türemişti. Bağdadın 12.000 yerli kulu askeri ile azebleri üzerine ağa olan bu adam, uzun zaman bu mevkide kalarak Bağdadın «eşrefiyanı» olmuş, şehre ve civarına muşallat olarak Bağdad beylerbeylerinin, valilerinin yalnız adı kalmıştı. Bağdad yenicerilerinin çorbacılarına vesair bütün gediklere kendi adamlarını, çraklarını yerleştirmiş, Bekir Sübaşının Dicle kenarındaki evi, bir hükümet konağı nüfuz ve kudretini kazanmıştı. Kimin bir işi olsa, kadiya yahud Bağdad paşasına değil, Bekir Sübaşıya müracaat ediyordu.

1622 yılında idi. Bekir Sübaşının yetiştirmelerinden Bekir ağa, efendisinin müteahhidi muamelelerine tahammül edemiyerek birkaç defa karşı gelmiş, sonra da canından korkarak çoluğunu, çocuğunu alıp Bağdaddan kaçmış, Semavat taraflarına giderek yerleşmişti. Kamışlıkları ile meşhur olan bu mnta, kada başına topladığı Arabların yardımına güvenerek Bekir Sübaşının vergi almak için gönderdiği adamları, eski efendisine savurduğu küfürlerle geri göndermişti. Gazaba gelen Bekir Sübaşı da «bre kâfiri nimet!» diye bin kadar azeb ve dört bin yenigeri ile üzerine yürütmüştü. Oğlu Mehmed ağayı da, en yakın avnesinden binbaşı Mehmed ağanın nezaretinde Bağdadda bırakmıştı.

O sırada Bağdadda azebler ağası olan bir de yüzbaşı Mehmed ağa vardı ki Bekir Sübaşının can düşmanıydı, çüretkâr, cesur bir adamdı. Bağdadda Bekir Sübaşının nüfuzuna karşı duran yegâne adamdı. Birçok defalar birbirlerinin hayatına kastetmişler, nihayet birbirlerine zararları dokunmayacağına yemin ederek barışmışlardı. Fakat her ikisi de fırsat gözetmekte idi.

Bekir Sübaşının tuzağına düşmemek için fevkalâde ihtiyat içinde yaşayan yüzbaşı Mehmed ağa, onun Bağdaddan ayrılmasını fırsat bildi. Bekir Sübaşının oğlu Mehmed ağayı öldürerek şehri ele geçirmeğe ve Bekir Sübaşıyı bir daha şehre sokmamağa karar verdi. Zaten Bekir sübaşı oğlu Mehmed ağa, çapkın, fahiş ve facir bir gençti. Babasının servet ve kudretine güvenerek Bağdadda yapmadığı rezalet kalmamıştı. Onun çeşid

çeşid tecavüzüne uğrıyan aileler nefret ve kin besliyordular. Yüzbaşı Mehmed ağa Bağdad kalesi neferlerinden bir kısmını kandırdı. Şehir halkından da bir kısmı ile anlaştı. Fakat çüretkâr ve cesur olduğu kadar ahmak bir adamdı. Bekir Sübaşının kethüdası Ömeri çağırıp kendisine mensub vererek yardım istemek safdiliğinde bulundu. Ömer kethüda bilâkis kurnaz bir adamdı. Yüzbaşının teklifini sevinç ile karşılayarak:

— Ben dahi varayım, şöyle tedarikte olayım!

Diye elinden kurtuldu. Doğruca Bekir Sübaşı oluğ Mehmede giderek yüzbaşı ile Bağdadlılardan bir kısmının suikastini haber verdi. Mehmed de derhal adamlarını topladı, silâhlendirdi.

Yüzbaşı Mehmed ağa, Ömer kethüdânın da içerden yardım edeceğine emin, bayrak kaldırarak ve Allah Allah diye bağırarak Bekir Sübaşının evine geldi. Fakat Ömer kethüda ile Mehmedin pürsilâh adamlarını görünce, neye uğradığını anladı. Etrafına toplananlar dağılarak kendisi de iç kaleye firar etti ve o sırada Bağdad beylerbeyisi bulunan Yusuf Paşaya iltica etti. Yusuf Paşa, Bağdada yeni gelmiş, değerli bir kumandandı. Fakat elinde kuvvet yoktu. İç kaleye kaplanmış, Bekir Sübaşı gibi bir mütegalibeyi ezmek için lâzım gelen kuvvetin tedarikine çalışıyordu. Müteessir oldu. Kendisiyle danışıp her hususta kavil ve karar etmeden şehir içinde fitne atışı yaptığından ve ahmakça hareketinden dolayı yüzbaşı Mehmed ağayı: «Niçin böyle acele ettin hey ahmak!..» diye azarladı.

Bu sırada Bekir Sübaşı oğlu Mehmed de adamları ile iç kale karşısındaki meydana gelerek kaleyi sardı. Paşadan yüzbaşı Mehmed ağa ile iki oğlunun teslimini istedi. Diğer taraftan da babası Bekir Sübaşıya haber vererek vak'ayı haber verdi. Bekir Sübaşı da hasmı Bekir Ağayı mağlûb ederek kaçırmış, Bağdada dönmekte idi. Vak'ayı haber alır almaz meyindeki Azeb askerinin ileri gelenlerinden 500 kişiyi katletti. Yüzbaşı Mehmed ağanın üçüncü oğlu da bunların arasında öldürüldü. Sonra süratle Bağdad geldi. Şehirde ne kadar top varsa iç kalenin etrafına dizdirerek Yusuf paşayı muhasara etti. Paşaya haber gönderdi:

— Bu hususta senin sun'un olmadığı malûmumuzdur. Lâkin hasmı canan olan yüzbaşıyı bize ver! Bizim sana mazarratımız yoktur! dedi.

Yusuf paşa bu teklifi reddetti. — Yüzbaşıyı vermek lâiyki müriyyet ve şanı vezarete yakışmaz! dedi.

Fakat böyle bir vak'anın zuhur edip de içkalede muhasara edileceğini hiç bir zaman düşünmediğinden içeriye erzak ve zahire yığmamıştı. Az sonra kalede yiyecek tükendi. Bu sefer Yusuf paşa güzide cengâverleri ile kaleden sık sık huruç hareketleri yaparak Bağdad şehrine ve Bekir Sübaşının askerlerine gelen zahireleri zaptetmeye başladı. Paşanın bir zencî kölesi ile bir pehlivan şatırı vardı. Efendileri gibi gözü pek, kılıç kullanmasını bilen iki delikanlı idi. Bir gün Yusuf paşa ikisini yanına alarak atlara bindiler. Ve iç kaleden çıkarak Bekir Sübaşının askerlerine saldırdılar. Üç kişi, kale önündeki meydanda binlerce adamı çil yavrusu gibi dağıtarak ve bir çoğunu da kılıçtan geçirerek erlik gösterdiler ve burunları bile kanamadan kaleye döndüler.

Bağdadın en meşhur yiğitlerinden ve cengâverlerinden Elvend oğlu vardı. Bekir Sübaşı bu gence haber göndererek Yusuf paşanın karşısına ancak kendisinin çıkabileceğini söyledi. Elvend oğlu kendi gibi birkaç arkadaşı ile paşanın zahire çevirdiği yolda pusus kurdu. Bir gün kaledeki gözçüler: «Zahire geliri!» diye haber verdiler. Yusuf paşa atlanıp adamları ile beraber kaleden çıktı.

O yere geldiği zaman Elvend oğlu arkadaşlarıyla beraber meydana çıkarak Yusuf paşaya hücum etti. Yusuf paşa hemen yayına sarıldı. Ve attığı iki ok, Elvend oğlunun memesine saplanarak delikanlıyı yere yıktı. Arkadaşları kaçtı. Paşa da zahireyi çevirerek kaleye döndü.

Bu suretle birkaç gün geçti. Bir Cuma günü, sabahleyin, Yusuf paşa İmamazam kapısı yanındaki bürcün üzerine toprak yerleştirmiş, nişan atmağı gösteriyordu. Bekir Sübaşı bu bürcün karşısına en meşhur tüfekendazlarını yerleştirmiş, ikirci bir mazgal deliklerine nişan alarak ateş etmelerini emretmişti. Bunlardan birinin attığı kurşun, mazgal deliğinden girerek, nişan atmayı öğreten Yusuf paşanın kasığını parçaladı. Bu değerli kuru-

(Devamı 10 uncu sayfada)

SİNEMA

Dans kralı Fred Astair

San'atkârın en fazla nefret ettiği şey, stüdyolar haricinde dansetmektir

Fred Astaire'in bu sene mutadî haricinde Holivuddan uzun müddet uzakta kalması sinema hayatından baktığına âlâmet sayılabilir.

Fred'in film çevirmeyen uzun müddet boş vakit geçirmesi ne başka mana verilebilir mi?

Hattâ söylendiğine göre gayriresmî surette film kumpanyasına müracaat ederek, artık zıplamaktan ibaret olan film çevirmelerinden usandığını bildirmiştir. Veleki partöneri güzel ve kıvrak Ginger Rogers'le beraber da hi olsa!..

Şimdi Holivuda dönmüş olan Fred Astaire çevirecek olduğu iki filmde Eleanor Powell ile partönerlik yapacaktır.

Amerikada «Holivudun şumarık çocuğu» sıfatını almış olan Fred Astaire'den biraz bahsedelim:

Amerikan gazetecileri kendisinden hiç hoşlanmazlar, hatta çekimirlir. Çünkü o, gazetecileri hiç sevmeyen, onların kıymetini takdir etmez. Mülâkat talebinde bulunan gazetecileri vakîâ kabul eder, fakat ya abuk sabuk şeyler söyler, yahud da gazetelerde basılmayacak derecede biçimsiz beyanatta bulunur. Akli başında bir şeyler söyleyince âdetâ sonradan pişman olur ve kumpanyaya vatasile beyanatının provasını ister ve tadilat yapar.

Bu hususta onun fikri şudur: — Mahremiyetime riayet edilmesini isterim, bu da güç bir şey olmasa gerek. Esasen ben herhangi bir şahsiyete de malik değilim.

Fred evlidir, üç yaşında güzel bir çocuğu vardır. Allevî hayatı çok âsudedir. Karı koca, ikisi de lüksten uzak dururlar. Dostları hayatlarındaki bu âsude liği onların uyusukluklarına atfederler.

Gecen sene bir gün karısı ile beraber Holivudun en meşhur lokantalarından birinden az kalsın kapı dışarı ediliyorlardı. Sebebi ise elbiselerindeki sadelik tavrılarındaki lâübalilik idi. Fred o gün bir fanilâ pantolon, renksiz bir ceket giymişti. Başındaki sapka da herhalde eski Cümhurreisî Vilson zamanından kalmaya benziyordu. Üstelik saçları dar madağın idi.

Buna mukabil bundan bir iki sene kadar evvel bir Amerikan mecmuası en iyiyi giyinen san'atkârları ayırd eylemek için bir anket açmıştı. Fred Astaire kazanan on san'atkâr arasında yer almış bulunuyordu.

Bu intihabdan âdetâ ızdırab duydu, intihabı tekziib ettirmek için kaseden denecek derecede kötü giyinmeğe başladı. Film çevirmek için, davetlere icabet eylemek için çok sık giyinmesini bilen Fred Astaire diğer zamanlarında kendisini daima bırakıverir, âdetâ koku-kuluğa benzer.

★

Fred Astaire'in başka bir hususiyeti de şudur: Çalıştığı vakit yabancı nazarlardan kaçınmak ister. Stüdyoda film çekildiği sırada sahnenin kapısına «kapalı» levhası asılır.

Bununla beraber Fred münzevî hayattan hoşlanan bir adam değildir. Buna mukabil ahbabları ve dostları azdır.

En samimi dostları Douglas Fairbanks ve refikası ve iki sinema prodüktörüdür.

Astaire'leri resmi kabullerde, büyük ziyafetlerde görmek imkânsızdır. Gitmezler, âlâyışli hayattan hoşlanmazlar. Zıp zıp sıçrayan Fredi dans ederken görmek güçtür, halk içinde dans etmez, istisnai bir surette bir baloya gidecek olsa daima dans salonundan uzakta kalır. Bu gibi yerlere geçtiği vakit, onu arayan kendisini ya barda bulur, yahud salonun bir köşesinde...

Onu bir resmi kabul gecesi dans et-

Fred Astair, Ginger Rogers ile son filminde

tirmeğe muvaffak olan Joan Crawforddur. O da yalnız bir tek dans! Fred'in hoşlandığı şey golf oyunudur. Ve çevikliğini golf oyununa medyon olduğunu saklamaz.

Fred ilk nazarda çok silik görünür: Zayıf, orta boyludur. Filmlerinde görüldüğünden fazla küçüktür. Fıldır fıldır gözleri vardır, gözlerinin etrafı kırışıklıklarla doludur. Şakaklarından itibaren de saçları beyazlaşmağa, dökül-

Fred Astairin ayağı bir dans figürü esnasında

meğe başlamıştır, utangaç bir hali vardır.

Gülmeğe başladığı sırada ondaki hayatiyet tam manasile meydana çıkar. Fred Astaire çok zarif bir adamdır, herkes ile güzel görüşür, hoş geçinir.

Holivudda ona sadece «Fred» diye hitab edilir. Halk kendisine candan, tek-lifsizce hitab ettiği için çok büyük bir zevk duyar. Hayatının en meş'ud dakikaları orta halli insanlarla geçirdiği dakikalardır.

Bruno Frank Holivutta

Almanyadan çıkmış olan tanınmış muharrir Bruno Frank Holivudda gitmiştir. Orada bir film kumpanyası hesabına «Back to Vork = İşe avdet» adında bir piyes yazacaktır. Bu piyes sabırsızlıkla beklenmektedir. Muvaffak olduğu takdirde bir hayli para alacaktır.

«Son Posta» nun zabıta romanı: 8

KAÇAN ÖLÜM

Nakleden: Hatice Hatib

Hırsız veznedar

Bütün bunlar yapılabilecek şeylerdir amma, yapılması zamana mütevakıftır. Bir dakikadan fazla zaman ister de değil mi?

Burly muhavereyi büyük zevkle idare ediyordu. İçinde mühim bir rol oynadığı davalarından bahsetmeği o çok severdi. Doktor Marraud'un işi de bunlardan biri idi. Hele şimdiki Eve'nin karşısında yalnız Parisi, yalnız Fransayı değil, aylarca bütün ecnebi memleketleri bile meşgul etmiş olan o büyük muhameden bahsedebilmek fırsatını ele geçirdiği için adeta coşmuştu. Çünkü bu dava onun ismini meşhur etmiş bulunuyordu. Bu muvaffakiyetinden mağrur olduğunu esasen saklamıyordu. Eve'e bu davanın en karanlık teferruatına kadar her şeyi büyük bir zevkle anlatırken diğerlerinin mevcudiyetini adeta unutmuş gibi idi.

Zanette:
— Bu davanın en şayanı hayret tarafı. Müddelimuminin sizin intihar faraziyenizi kolaylıkla kabul edebilir diyordu. Ben şahsan bu bezin alehinde olan birçok deliller buldum. Halbuki ben ne müstantikim, ne müddelimumu, hattâ, ne de polis müfettişi.

Burly biraz soğuk bir sesle:
— Söylediğiniz şey çok şayanı dikkat Müsöy Zanette, diye mukabele etti. Tahkikatın hakikaten iyi ve derin yapılmamış olduğuna benim de kanaatim vardır. Cinayet bir hastanede işlenmiştir. Böyle muhitlerde, polis, tahkikat ve buna benzer şeyler çok sevilmez, sonra da tahkikat hâkimini bir rovelerin Matmazel Jourdain'in kendi tarafından alındığını öğrenince tahkikatı tamika lüzum görmez.

Banker garib bir kahkaha ile gülerken:
— Bunu da nereden icad ettiler, dedi. Yapılan tahkikat neticesinde silah satan mağazada rovelerin bir kadın tarafından satın alındığı söylenildi. O kadar! Doktor Jourdain'in hâdisesinde birkaç gün evvelden beri pek bitkin bir vaziyette olduğu da doğru değildir. Bunu ben temin ederim.

Zanette birdenbire sustu. Söylediği söze pişman olmuşu benziyordu. Ve Burly'ye bu hususta kendisine sual sormağa vakit bırakmadan evvel sözün mecrasını değiştirdi:

— Ben şahsan, ortada çok hakiki bir sebep olmadan yapılan intihar faraziyelerine pek inanmam. Evet meselâ bazan kendini tu-tamayıp bir zâf dakikasında kasadan para aşırın bir banka memurunun intihar edebileceğine inanırım. Fakat genç, güzel ve mes'ud bir nişanlı kız veyahud da çok sevilen bir evli kadın intihar etmiştir denilirse, acaba bunu bir inlihar benzetmiş olamazlar mı diye aklıma gelir.

Burly:
— İntihar meselelerinde, kadınlara erkekler hakkında aynı muhakemeyi yürütmeyiz, dedi. Çünkü kadınların siniri daha zayıftır. Ve onlar sinirleriyle hareket ederler. Fırcok kere kocasına gayet iyi geçindiği zannedilen bir kadının ortada görülür bir sebep olmadan kendisini öldürdüğü vâkidir.

Burly sustu. Çünkü o dakikaya kadar muhavereye gayet büyük bir alâka gösterir benziyen banker şiddetle ayağa kalkmıştı. Çehresi sapsarı idi. Misafirinden bir özur dilemeden odadan dışarı fırladı.

Odeda bir soğukluk oldu. Burly kendisini çok rahatsız hissediyordu. Eve yalnız gözlerle Georges'a baktı. Georges sandalyesini avukatın koltuğuna yaklaştırdı. Ve gayet yavaş bir sesle:

— Bir darbu mesel vardır, dedi. Maslub evinde ipten konuşmamalı. Bu darbu mesel bilirsiniz değil mi?

— Evet amma gene pek iyi anıyamadım.
— Size izah edeyim. Yengem bundan bir kaç ay evvel ortada görülür hiç bir sebep olmadığı halde intihar etti. Aşabeyimle ikisi on sene gayet mes'ud yaşamışlardı. Kardesim yengeme adeta tapardı. Bu facıyı öğrendiği zaman adeta çıldırdı. Çünkü - hâlâ bugün de - karısının neden intihar ettiğini anıyamamıştı. Yengemin hiç bir zaman kocasının şikâyet hakkı yoktu. Bütün karpislerini yapan, sevilmis şımarılmış bir kadındı. Ağabeyimin bütün arzusu, onun her isteğini yerine getirmekti. Hattâ bir erkek için izzele nefsinde feda edersene... Size sumu söv - İyeyim ki - beni affet Eve! - yengem müthiş kıskanç bir kadındı. Kıskanç olmağa hiç bir sebebi olmadığı halde... Bu suretle evinden ve işinden başka bir şey düşünmeyen kardeşime hayatı çok müşkül yapıyordu. O hayatını işine hasrettilyse bu kendisine ald olan insanları mes'ud edebilmek içindir. Karısı Helene, baldız ve aynı zamanda - pek küçük eline geçtiği için - kendisine manevi evlad edindiği Eve'nin ve küçük yaşından beri öksüz olan benim için çalıyordu. O esasen ben den hiç bir zaman memnun olmamıştır ya. Ben fena bir insan değilim, fakat büro işinden nefret ederim. Ben sporu her şeyden çok severim. Eğer erkek kardesim bana bir otomobil firmasının yarışmasını yapmak için kontrat imzalamasına müsaade etse ne kadar mes'ud olurudum. Halbuki Antoine bankada kendisinin muavini olmamı istiyor. Bu banka finansının bankası idi. Karısı öldüğünde - ona intikal etti. Bankanın yarısı da bana geçirdi. Evet, işte size intihar meselâsı. Ağabeyimi bu kadar sinirlendirdi. Onu - intihar ettim.

Zanette odaya dönmüştü. Hâlâ çok sarı idi. Ve gözleri endişe verici bir ışıkla parıyordu. Onlara yaklaştı ve Evenden bir fincan çay istedi. Sonra ayak ayak üstüne atarak koltuğa oturdu, fincanını kaşıka karıştırırken düşman gözleriyle Burly'yi süzüyordu:

— Bütün avukatların cinayeti dedi. Kendilerine müracaat eden bütün mücrimleri masum gibi göstermeğe çabalayırlar. Kendi müşterileri isterlerse en büyük cinayeti işlemiş olunsunlar, daima bigünahdır.

Burly:
— Bir masumu mahkûm ettirmektense, evet suçluysa beraset ettirmek müreccahdır diye cevap verdi.

Banker müstezâ bir eda ile:
— Elbette!.. Elbette diyordu, rica ederim. Beni her rasigeldiği insanın kafasını gilye - timle kesmek emelinde olan bir sadık, bir deli zannetmeyiniz... Hayır üstad, fakat bazı başların da kesilmesi lâzımdır. Ve bunlara da merhamet etmek doğru olmaz... Sonra da en fazla ikrah duyduğum şey, becerik - sizce işlenmiş suçla, beceriksizce suç işleyen mücrimdir. İşte meselâ sizin Brunnet'iniz!..

Bu kühânî çok daha büyük bir cezaya çarpılmağa müstahak olan sersem bir idi. Bu kadar aptalca hırsızlık etmiş olmak bile onun hapis cezasına çarptırılması için کافی bir suçtu.

O nasıl oldu da kasadan on bin frank kaldığı halde kimsenin bunu farketmeyeceğini zannedebildi. Bunu anıyamıyorum. Eski bir memur olduğu için öğle ve akşamları kasa mevcudunun ya bana, yahud benim vekâle - me teslim edildiğini bilmesi icab etmez miydi?

Aptal Brunnet o gün istikbal için iyi bir yol açılmıştı. Hastalanmış olan ihtiyar kasadarmasının yerini almıştı.

Sabahleyin kontrol altında çalışmıştı. Öğleden sonra da onu kasada yalnız bıraktılar. Kimse bu sersemün akşam üstü sapsarı bir - likte kasadan istediği miktar para alıp gö - türeceğine kani olduğunu zannedemedi.

— Fakat Müsöy Zanette biçarenin üstün - de para bulunmadı. En az bir miktar bile!..

— İşin kötü tarafı da bu ya!.. Bu şey onun suç ortakları olduğunu ve parayı hâlâ bulamayan Paris polisinin aczini gösterir!

Eve, eniştesile çakalaşmak için:

— Bu ayrıca da Brunnet'in sizin söyle - diğiniz kadar beceriksiz bir mücrim olma - dığını gösterir dedi. O halde bu biçareye, ni - çin bu kadar sinirleniyorsun.

Zanette çok asabi idi:

— Çalınan para için değil, şirketin işlen - lişindeki budalalığa sinirleniyorum. Eğer bir gün elimin altına düşerse ben ona yapa - cağımı biliyorum.

Burly artık hiç bir şey dinlemiyordu. Ya - nındaki insanları bile bir an içinde unut - muştur. Çünkü nazarları tesadüfen duvarda asılı duran tabii cesamette bir kadın por - tretine takılmıştı. Bu portre kırmızı saçlı, ve ermin manto giyen bir kadının portresi idi. (Arkası var)

Yeni neşriyat

Yeni sene takvimi - Uzun seneler Türk matbuatına hizmet ederek bugün çalışmaya - yacak derecede ihtiyar, hasta ve malûl kalan matbaa işçileri menfaatine her sene olduğu gibi bu sene de çok zarif bir şekilde duvar takvimi neşredilmiştir.

TIYATROLAR

ŞEHİR TIYATROSU

Tepebaşı dram kısmında

Akşam saat 20,30 da

Romeo - Jülyet

İstiklâl caddesi komedi kısmında

Akşam saat 20,30 da

İKİ KERE İKİ

Raşid Rıza ve Ertuğrul Sadi Tek tiyatrosu

Bu akşam Gedikpaşa Azak sinemasında

SAÇLARINDAN UTAN

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczacıların listesi:

İstanbul cihetindekiler:

Şehzadebaşı: (Asaf), Eminönünde: (Yorgi), Aksarayda: (Ziya Nuri) Alca - darda: (Esad), Beyazıd: (Asad), Fatih: (Vitali), Bakırköyünde: (Mer - kez), Eyüde: (Eybulsultan).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Galatasaray, Ga - rihi), Cümhuriyet caddesinde: (Körkçü - yan), Furuzağada: (Ertuğrul), Şişli: (Asım), Taksim: (Kemal), Beşiktaşta: (Vidin).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalaradkiler:

Kadıköyünde: (Kadıköy), Üsküdar: (Selimiy), Sarıyerde: (Nuri), Adalarda: (Halk).

İstanbulun kurtuluş günü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu sırada meydana dödüren kadın, erkek, çocuk binlerce insan ve merasime iştirak eden bütün kıt'alar ihtiram vaziyeti almış, yolda bulunan bütün nakil vasıtaları oldukları yerde durmuş, limanda bulunan bütün me - rakib düdüklarını çalmak suretile kurtuluş savaşı şehidlerini anmışlar - dır.

Merasim alayı Sultanahmed meydan - ından saat 10.5 ta hareket etmiş, tramvay yoluna takiben Taksime gel - miştir.

Alay Taksime geldikten sonra mey - danda hazırlanan tribünlerde Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, şehrimizdeki saygınlık, büyük rütbeli askerler, vilâyet ve belediye erkânı, Üniversite Rektörü Cemil Bılsel ve profesörler ile mümtaz zevat yerleri - ni almış ve buradaki merasime de baş - lamıştır.

Abideye bayrak çekilirken İstiklâl marşı çalınmış, Belediye namına bir zat, Üniversite gençliği namına da bir genç birer nutuk söylemişlerdir.

Bayrak merasimini müteakib abide - ye muhtelif teşekküller tarafından çelenkler konulacak ve merasim geç - işi başlayacaktır.

Öğleden sonraki merasim

Öğleden sonra saat 16 da Belediye Reisi ve Şehir Meclisi azalarından ve cemiyetler mümessillerinden ve Parti başkanlıklarından birer heyet İstan - bul Komutanlığı merkezine giderek şehrin ordumuza olan şükranını arzede - cektir.

Halkeviinde de bayram münase - betile merasim yapılacaktır.

Geceki merasim

Gece Taksim meydanında bayram dolayısıyla Şehir bandosu tarafından millî marşlar çalınacak. 20.30 da Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar ta - rafından ordumuzu şerefine Perapalata mükellef bir ziyafet verilecektir.

★

İstanbulun kurtuluş bayramı mün - asebetile şehrimizdeki bütün okullar bugün tatil yapacaklardır. Maarif Müdürlüğü, mekteplerin kapı da yar - mın gün olması dolayısıyla yapılı kal - p kalmıyacaklarını Vekâletten sormuş, Maarif Vekâleti bütün okulların yar - mın ders yapmalarını bildirmiştir.

Askeri heyetimiz Londrada yeni görüşmelerde bulundu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

giliz - Fransız yüksek askeri ricalı, bu arada hava mareşali Sir Cyril Newall, İngiliz filosu başkumandanı büyük amiral Sir Dudley Pound, Fransız general Lelong hazir bulunmuştur. Türkiye ve Fransa büyük elçileri de davetliler ar - sında idi.

Yeni görüşmeler

Londra 5 (A.A.) - Türk askeri he - yeti azası, bugün öğleden sonra millî müdafaa servisleri mümessillerile yeni görüşmelerde bulunmuştur.

Türk askeri heyeti, yarın, Mansoin - House de Londra belediye reisi tarafın - dan kabul edilecektir.

Avam Kamarası azasile temas

Londra 5 (A.A.) - Reuter - Türk as - kerî heyeti azasına Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası azası ile temas etmek fırsatını vermek maksadile, Avam Ka - marası azasından Plugge, yarın akşam Türk heyeti şerefine büyük bir ziyafet verecektir. Bu ziyafette lordlardan ve mebuslardan başka, birçok yüksek devlet ricalı ve bu arada Mareşal Birdwood ve hariciye nezareti parlamento müste - şarı Butler de hazır bulunacaktır. Tür - kiye büyük elçisi de ziyafete davetli - dir.

Torpillenen bir Yunan gemisinin mürettebatı İrlanda sahillerine çıkarıldı

Londra, 5 - Diamantis olduğu söylenen ve Landsend açıklarında torpillenerek batır - ılmış olan Yunan vapuru kazazedelerinden hayatta kalmış olan 28 kişi, evvelki gece bir Alman tahtelbahiri tarafından İrlanda Ventry körfezinde karaya çıkarılmıştır. Ge - miyi torpillenen tahtelbahir, bu tahtelbahir idi. Sahil muhafızları tahtelbahiri, pek geç yani ancak tekrar suya dalarken görmüşler - dir. Torpillenmeden kurtulmuş olan bahriye - liler, 36 saat tahtelbahirde kalmışlardır.

Meksika Polonyanın taksimini tanııyor

Meksiko 5 (A.A.) - Hariciye Vekâle - ti namına söz söylemeğe salâhiyetli bir zat, Polonyanın taksimî hakkında gize - telerin suallerine cevap olarak, kuvve - te istinad eden bu gibi ilhakı, Meksika - nın asla tanımayacağını söylemiştir.

İngilizler "Biz darbeyi Fransız hududunda indireceğiz,, diyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

lan Belçikanın bu bitarafılığı muhafaza - ya muktedir olmadığımız ileri sürerek, Bel çika üzerinden harekete geçmesinden kor - kulmaktadır.

Bazı muharib devlet tayyarelerinin muhtelif vesilelerle Belçika toprakları üzerinde uçtukları vesile addeden Al - manlar, kendilerini de Belçikanın bita - rafılığına riayet etmek mecburiyetinde ol - duklarını söylemektedirler.

Bu vaziyet karşısında, Belçika gibi Ho - landa da endişeye düşmüştür. Diğer taraftan Fransız askeri müşa - hidlere göre, 'Almanyanın Lüksemburg toprakları üzerinden geçerek Fransaya saldırımları da ihtimal dahilindedir.

Meahaza böyle bir teşebbüsten hiçbir müsbet netice alınmayacağı beyan edil - mektedir. Çünkü, Lüksemburg arazisi hareket üssü olarak kullanıldığı takdir - de, Almanya burada muntazam istih - kâmlar vücade getirmek mecburiyetin - de kılacaktır ki, bu da çok müşkül bir meseledir.

Almanların tekzibi

Londra 5 (Hususî) - Berlinden bil - dirildiğine göre bu aşam, Alman pro - paganda nezareti namına söz söylemeğe salâhiyetli bir memur, Almanyanın Belçikanın bitarafılığı ihlâl edeceğine dair verilen haberlerin tamamen asılsız olduğunu söylemiştir.

İngilizler diyorlar ki

Londra 5 (A.A.) - Yorkshire Post gazetesinin askeri muhabiri, Almanlar ta - rafından Holanda hududunda başlanan müdafaa hazırlıklarına işaret ederek Al - man baskumandanlığına beyhude telâş etmemesini bildiriyor ve diyor ki:

«Almanya tarafından kullanılması im - kân dahilinde olan usullerin tersine ola - rak, bitaraf bir toprağın İngiliz kıt'aları tarafından ihlâlî tasavvur dahi edile - mez.

Biz vuracağımız zaman Fransa hudu - dunda vuracağız ve Almanlar bunu ça - kım anlıyacaktırlar. Batı cephesindeki vaziyet 1914 dekinin tersinedir. Mütte -

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sedecek ve ordu hakkında sitayışkâr cümleler kullandıktan sonra Almanyanın garibde hiçbir iddiası olmadığını tebarüz ettirerek sulh teklifinde bulunacaktır. Berlinden alman haberlere göre Hit - ler'in sulh teklifleri kabul edilmediği takdirde çok muhtemel olarak Alman - ya İngilterenin kara ile itibatını kes - meğe gayret edecektir.

Lordlar Kamarasında işçi liderinin beyanâtı

Londra 5 (A.A.) - İşçi lideri lord Snell Lordlar Kamarasında müzakere - yi açarak ezcümle demiştir ki:

Barış yapıldığı zaman bunun, bazıla - rının silâhlanmasına ve taarruz hare - ketlerine hazırlanmasına yarıyacak bir mütareke değil, gerçekten bir barış ol - masını temin için elimizden geleni yap - mak mecburiyetindeyiz. Nazist Alman - ya evvelce ne ise şimdi de odur: Modern zamanların âfeti.

Bir barış imkânları hakkındaki yok - lamalara gelince, bu kabil tekliflerini merhametsizce usullerle müterafik ola - rak yapmâk Almanyanın mümeyyiz vas - fıdır. Almanya harbi ya arzu ediyor, yahud arzu etmiyor. Fakat tekliflerini bir elde kadife eldiven, diğer elde rüveler olduğu halde ileri sürmekle herhalde fe - na bir psikoloji yapıyor. Bu son seneler - inin vafı olan gerginlik ve tehdidî i - cinde vasaamak istemiyoruz. İngiltere hü - kûmetinin, ancak gerçek ve devamlı bir barış mevzuu bahsöldüğü zaman sulhün tekrar tesisine matuf her türlü teklifi na zarî itibare almakta asla imtina etmi - yeyeceğiz ümid ediyoruz.

Türk - Sovyet müzakereleri

Müteakiben söz alan Lord Cecil, Türk - Sovyet müzakerelerinin İngilterede iyi karşılanmış olmasına bilhassa işaret et - tikten sonra Polonyanın Almanya ve Rusya tarafından talep edilen taksim - den bahsetmiş ve ezcümle demiştir ki:

Bunun böyle devam etmeyeceğinden emin olabiliriz. Bu mesele bu devletler tarafından ve şimdî değil, harben son - ra toplanacak konferans tarafından hal - ledilebilir.

Lord Cecil sözlerini bitirirken hiç barış teklifinin etkisiz reddedilmemesi i - cab edeceğini söylemiş ve İngiltere hü - kûmetinin harb hedeflerini bir kere da - ha taslih için bu fırsatı kaçırmıyacağı ümidinde olduğunu ilâve eylemiştir.

Fransız sosyalistlerinin kararı

Paris, 5 (A.A.) - Sosyalist grupunun uzun müzakerelerden sonra bu sabah hemen hemen ittifağa kabul ettiği mühim bir karar - ı Fransanın harbe ancak menfur taarruz - kurban giden hür bir memleketle karşı en insanî tesanüd vazifesini ifa için girdiği kaydedilmekte ve cephedeki askerler hey - ecinla selâmlandıktan sonra Rus hükûmeti - nin Almanya ile birleşmekte ve hiçbir teh - likeli göze almadan tarihini kaydetmediği en

fikler, ordularının faikiyeti sayesinde Al - man toprakları üzerinde bulunuyorlar ve Alman şehirlerinin tahliyesi devam - ediyor. Almanyanın bir sürprizine ma - ruz kalmak ihtimali ise ehemmiyetli su - rette azalmaktadır. Almanyanın tatbi - kını tasavvur ettiği muharebe tarzını pek yakında öğrenmiş bulunacağıız.

Garb cephesinde hava fena gidiyor

Paris, 5 (A.A.) - Doğu hududu bölgesinde iki gündüdenberi hüküm süren fevkalade hava yalnız devriyelerin pek mahdud bazı kara hareketlerini ve nadir ve kısa topçu ateşleri - ni değil, aynı zamanda hava hareketini da ihkâl etmiştir. Filhakika, hava şartları hava faaliyetinin en ehemmiyetlisini teşkil eden istikşaf uçuşlarına mâni olmaktadır.

Paris, 5 (A.A.) - 5 Teşrinievvel sabah ta - hribli tebliğ:

Cephenin muhtelif noktalarında fasilâli topçu hareketleri olmuştur.

Fransız ve İngilizler kaç tayyare kaybettiler?

Berlin, 5 (A.A.) - Burada neşredilen bir tebliğ, garb cephesinde Eylül ayı zarfında İngilizlerin 27, Fransızların 45 tayyare kay - bittiklerini bildirmekte ve bu rakamlar için - de iki tayyare gemisinin kaybolduğunu husule gelen zararlar dahil bulunmadığını tasvir eylemektedir.

Son dakika

Garb cephesinde kanlı bir çarpışma oldu

Londra, 5 (Rooyer bildiriyor) - Lüksem - burgdan gelen haberlere göre bu akşam saat altıdan itibaren gece yarısına kadar Mosel vadisi muntakasında, Majino ve Zigrid hat - ları arasında çok şiddetli bir topçu müellusu olmuştur. Topçu ateşinin himayesi altında hücum eden bir Fransız istikşaf müfrezesi Almanlar arasında süngü süngüye kanlı bir çarpışma olmuştur.

Bu çarpışmada vukubulduğu muntakada Majino ile Zigrid hattı arasında mesafe ancak 15 mildir.

Hitler bugün sulh şartlarını ilân ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sedecek ve ordu hakkında sitayışkâr cümleler kullandıktan sonra Almanyanın garibde hiçbir iddiası olmadığını tebarüz ettirerek sulh teklifinde bulunacaktır. Berlinden alman haberlere göre Hit - ler'in sulh teklifleri kabul edilmediği takdirde çok muhtemel olarak Alman - ya İngilterenin kara ile itibatını kes - meğe gayret edecektir.

Lordlar Kamarasında işçi liderinin beyanâtı

Londra 5 (A.A.) - İşçi lideri lord Snell Lordlar Kamarasında müzakere - yi açarak ezcümle demiştir ki:

Barış yapıldığı zaman bunun, bazıla - rının silâhlanmasına ve taarruz hare - ketlerine hazırlanmasına yarıyacak bir mütareke değil, gerçekten bir barış ol - masını temin için elimizden geleni yap - mak mecburiyetindeyiz. Nazist Alman - ya evvelce ne ise şimdi de odur: Modern zamanların âfeti.

Bir barış imkânları hakkındaki yok - lamalara gelince, bu kabil tekliflerini merhametsizce usullerle müterafik ola - rak yapmâk Almanyanın mümeyyiz vas - fıdır. Almanya harbi ya arzu ediyor, yahud arzu etmiyor. Fakat tekliflerini bir elde kadife eldiven, diğer elde rüveler olduğu halde ileri sürmekle herhalde fe - na bir psikoloji yapıyor. Bu son seneler - inin vafı olan gerginlik ve tehdidî i - cinde vasaamak istemiyoruz. İngiltere hü - kûmetinin, ancak gerçek ve devamlı bir barış mevzuu bahsöldüğü zaman sulhün tekrar tesisine matuf her türlü teklifi na zarî itibare almakta asla imtina etmi - yeyeceğiz ümid ediyoruz.

Türk - Sovyet müzakereleri

Müteakiben söz alan Lord Cecil, Türk - Sovyet müzakerelerinin İngilterede iyi karşılanmış olmasına bilhassa işaret et - tikten sonra Polonyanın Almanya ve Rusya tarafından talep edilen taksim - den bahsetmiş ve ezcümle demiştir ki:

Bunun böyle devam etmeyeceğinden emin olabiliriz. Bu mesele bu devletler tarafından ve şimdî değil, harben son - ra toplanacak konferans tarafından hal - ledilebilir.

Lord Cecil sözlerini bitirirken hiç barış teklifinin etkisiz reddedilmemesi i - cab edeceğini söylemiş ve İngiltere hü - kûmetinin harb hedeflerini bir kere da - ha taslih için bu fırsatı kaçırmıyacağı ümidinde olduğunu ilâve eylemiştir.

Fransız sosyalistlerinin kararı

Paris, 5 (A.A.) - Sosyalist grupunun uzun müzakerelerden sonra bu sabah hemen hemen ittifağa kabul ettiği mühim bir karar - ı Fransanın harbe ancak menfur taarruz - kurban giden hür bir memleketle karşı en insanî tesanüd vazifesini ifa için girdiği kaydedilmekte ve cephedeki askerler hey - ecinla selâmlandıktan sonra Rus hükûmeti - nin Almanya ile birleşmekte ve hiçbir teh - likeli göze almadan tarihini kaydetmediği en

ğrenç ihanetin mükâfatını almak için Leb topraklarını istilâda tereddüd etmediği mü - sahede ve tesbit edilmektedir.

Takrir, menfur cürüm iştirakinden kur - tulumak isteyen Fransız komünist idarecle - rinin hattı hareketini takbih eylemekte ve bunları teşkilâtlarından atan umumi iş kon - federasyonu ile sendikal federasyonları ta - mamen tasvir etmektedir.

Barış şartları

Harb, Fransayı her türlü taarruzdan ma - sun hale koyacak ve milletler arasında 28 seneedir şiddet siyasatinin tevlid ettiği bütün hastalıkları tamire müsaad ekonomik bir teşriki mesal temin edebilecek bir barışta nihayet bulmalıdır. Buna binaen, sosyalist grupu alınabilecek bütün teklifleri parla - mentoya vermesini ve bilhassa Fransızların barış için olan politik ve ekonomik şartla - rını bütün dünyaya bildirmesini hükûmetten talep eder.

Takrir, B. Çemberlayn tarafından Avam Kamarasında söylenen sözlere kayıdsız ve şartsız itihak suretile bitmektedir.

Almanlar zâf göstermeyeceklermiş

Bern, 5 (A.A.) - İsviçre gazeteleri, Ber - lindeki muhabirlerinden aldıkları haberlere atfen, enternasyonal diplomatik vaziyetin Berlinin istediği gibi inkışaf etmemekte oldu - ğunu tebarüz ettirmektedir.

Bosler Nachrichten gazetesine göre, salâ - hiyetli Alman mahsellersi büyük bir ketu - miyet muhafaza etmekle beraber, zâf işaret - gibi telâkki olunabilecek yeni sulh teklifleri beklenmemesini tekrarlamaktadır.

Muhafazakârlardan bir grup rapor verecek

Roma, 5 (Hususî) - İngiliz muhafazakâr partisinin en nüfuzu azalarından mürekkeb ve 1922 grupu tesmiye edilen grup, bugün Londra'da hususî bir toplantı yapmıştır.

Bu grup, son zamanlarda yapılan sulh te - şebbüs ve tekliflerinin mahiyetini tetkik e - derek, tanzim edeceği raporu alâkadarlara verecektir.

Tahtelbahir harbi hıznı kaybetti

Londra 5 (Hususî) - Yarı resmî bir membadan öğrenildiğine göre, harbin başlangıcında bilfiil harekete geçmiş ol - lan Alman tahtelbahirlerinin yarısı batırılmıştır.

Tahtelbahir harbi, şimd

KARA KULE

18 nci asırda İstanbul'a gelen Bohemyalı Baron Wratislaw'ın hatıraları: 69

Türkçeye çeviren: Süreyya DİMEN

Sefer hazırlıkları

Muhafızlarımız bil, eğer bu iztirablı hayatın kurtulmak istiyorsak artık müslüman olmamız tavsiye ediyorlar, ilkbahar gelir gelmez bizzat padişahların da sefere giderek bütün Macaristanı, Viyana ve Praga alacağını iddia ediyorlar, bu takdirde bizim nereye gideceğimizi soruyorlardı!

Bunun üzerine, kendilerine «Memaliki Hristiyanıye» hakkında onların bildikleriyle taban tabana zid öyle malumat verdik ki şaşır kaldılar.. bununla beraber bize kat'iyen inanmadılar!.. Çünkü onlara, hocalarının öğrettikleri bütünü başka idili..

Bütün kış, Macaristanda yapılacak seferin hazırlığı geçmişti. Söylenildiğine göre, ilk yaza girilmez gelmez, bizzat hükümdar da sefere iştirak edecekti.

Bu malumatı, ben, hemşerim ve zindan arkadaşım rahib John Winorçla birlikte Pragdaki dostlarımıza, Venedik yöle, ulaştırmanın çaresini elde etmiştik.

Bahar hüfûl eder etmez, Transilvanya prensinin Türklerle ve Tatarlara karşı bir zafer kazandığı haberi, bize de vasıl olmuştu. (1) Bunun üzerine Raab kalesini fetih etmekle talih yükselmiş olan Sinan Paşa, tekrar (Serdariazam) lığa getirilmişti.

Hergün yeni yeni sipahi ve yeniçeri kuvvetleri İstanbul'a muvasalat ediyorlardı. Bize anlatıldığına göre Sinan Paşa bu defa Transilvanya topraklarını yüzde hün-kârın iradesine râm edeceğini vâdediyordu.

Filhakika, Türklerin bize beyan ettiklerine göre, seksen bin kişilik gayet güzüde bir ordu ile Paşanın yürüyüşü geçeceği günbe-gün bekleniyordu. Onların yürüyüşü geçme-kuvvetin emelleri bizim tarafta daha ziyade duyuluyor ve binaenaleyh ona göre tedbirler alınıyor, hazırlıklar yapıyorlardı.

Nihayet Sinan Paşa, muhteşem ve mü-nim zafere olarak arkadaşlarının «kaza-dileleri Hammer şöyle buldulara ulaşan hâ-disele» Modavyada Volıvoda Aron, Yas'ı yakan Kazalardan tarafından tazyik oluna ve yerine Ferhad Paşanın hâdim güzüdesi genç Boğdan'ın tayini hakkında Divanı Hüma-yunca verilen karardan münfal olarak Osmanlı hükümetine isyan eyledi. Boğdan'ı şif ile gelmiş olan sabık Maras Valisi Mus-Atıl Paşa Yergöğüde Tunay geçeceği sırada Aron tarafından üzerine hücum ve maiyetli itilaf edildi. Eflak Voyvodası Mihai ise daha seri, daha zalimane bir karar itihaz etti ki eğer kendisine —vaki hakısız olmıyarak— (Hain) ve (Vahşi) dir. Miha! Moldavya ve Transilvanya meht'usturle taarruz ve tedarı bir ahudname akdettikten sekiz gün sonra bütün Osmanlı alacaklarını Bükreşte suretile kat'î hesab etti; bu suretile dört bin Türk hainane telef edilmiştir. Bükres katli umumisinin bir numunesi de Yergöğü'de yayinlerle uyusacağını beyan eden onları (Hammer kateditileri dört bin kişi gös-tererek pek tatsıfata girmek istemiyor. Öldürülenler bütün Eflakdaki müslümanlar-dır. Mütercim.)

Biraz evvel bana büyük bir iftira etmiş olduğunı unutarak, her şeyi bütün dünyayı unutarak gözlerimi kapadım, elimi ona uzatarak:

Cahid! dedim.

Fakat kalbimin bu sıcak sesi cevabsız kaldı. O yarımda yoktu, gitmişti.. O zaman korkunç bir sinir buhranının vücudümü titrettini hissettim ve sarsıla sarsıla ağladım..

Eve döndüğüm zaman hava kararmıştı. Sofada Nahide Hanımın rastladım.

— Ne kadar geç kaldım kızım? Bak rüzgâr-ı havada dolaşmaktan gözlerin kızarmış.. Herkes geldi, giyinmek için odasına girdi; nerede ise yemek çıkacak; çabuk sen de git saçlarını tara, yüzünü, gözlerini yıka!

Bir şey söylemeden odama çıktım. İçimdeki fırtınayı belli etmemek için neş'ell ol-mağa, lıkayd bir tavır almağa karar vermişim. Fakat yarım saat sonra yemek odasına girince, biraz evvel bana başka başka helecianlar vermiş olan iki erkeğin gözleriyle karşılaşınca yüzümün sarardığını, kanımın çekildiğini hissettim gibi oldum. Bana bakan iki çift gözün birinde korku, ötekinde mağ-rur bir acı vardı. Kamçılanan bir at gibi sa-vinci gılemeden, yemek devam ettiği kadar güldüm, konuştum, binbir vak'a anlatarak sofradakilere güldürdüm. Nahide Hanım:

— İlahi Semiha sen çok yaşa, ihtiyar gününde için açıldı.. derken, Fahriye Hanım

debdeb bir alayla şehir baricindeki ordu karargâhına azimet etmiş ve bir hafta kadar ordunun tecemmülünü burada beklemişti. İbrahim paşa ise, kendi yerine, İstanbul'da, kaymakam olarak bırakılmıştı.

Bu aralık Osmanlı ülkesinde bazı inkılab hareketleri başgöstermişti: Anadolu'da bazı kimseler; zemin ve zaman müsaid telâkki ederek, hükümete karşı itaatsizliğe kalkış-mışlar ise de İbrahim Paşa bunları yaka-latmış ve Karakulen'i bizim üstümüzdeki kısmında hapsedirmişti.

İbrahim Paşanın hafiyeleri, her tarafta faaliyete geçmiş ve bu yol ile bir Gürcü be-yi de bizim aramızda katılmıştı. Bu adam uzun boylu, mütenasip endamlı ve gayet yakışıklı bir gençti.

Üstümüzdeki katta hapsedilen Türk ihtilâl liderleri, bir gece yarısı Kuleden alın-a-rak aşağı, yalı kıyısına götürülüyor ve ora-da denize atılarak boğuluyorlardı. Bunlar her denize atıldıkça kuledeki toplardan biri ateşleniyor ve bu suretle bizleri de dehşetle titretiyordu. Hele bu biçarelerin boğulmak üzere aşağı indirildikçe vakit, onların fer-yadlarını ve son iualarını işitiyor ve bun-dan daha çok müteessir oluyorduk.

Bu vechile, ihtilâlcilerin boğulmaları ge-celerce devam etmişti. Sonunda bizim aki-betimizin de bundan başka olmyacağını söy-liyerek bize de tehdidler yapılmıştı.

Takriben, bu hâdiselerin cereyan ettiği es-nalarda idi ki, birçok ileri gelen paşaların ve bizzat üçüncü Sultan Muradın da anl ölüm-leri vukubulmuştu. (2)

Hünkârın ölümüne sebep, — bazılarının söylediklerine göre — oyluklarında zuhur eden elbanların patlaması imiş. Padişahın ö-lümü; oğlu Mehmed Amasyadan İstanbul'a gelinceye kadar, haktan ve kul' taifesinden, yani askreden gizlenmişti, aksi halde, yani asker, hünkârın ölümünden haberdar olduğu takdirde, şehrin, Yahudi ve hristiyanların yağmaya uğramasından korkulurdu. Çünkü böyle padişah değişmelerinde askerın ayak-lanması ve bazı tacirlerin talana uğraması bu diyarda âdet hükmüne girmişti.

Binaenaleyh Sultan Mehmed, mütenekki-ren İstanbul'a muvasalat etmiş ve ilk iş ola-rak on dokuz kardeşini saray dilsilerine boğdurmuştu. (3)

Sarayda bu dilsizlerin vazifeleri, bilhassa bu gibi acıklı işleri görmektir.

Saray dilsizlerinin ellerinde, birer kay-tanla boğdurulan bu bedbaht kardeşlerden biri, boğulmadan önce, bir defa padişah kar-deşinin yüzünü görmesine müsaade edilmiş için çok uğraşmış, çok yalvarıp yakarmış ise de bulutluf bu zavallı kardeşten esir -genmiştir!..

Müteveffa hünkârın, gebe bulunan hase-kilerinden ikisi dahil denize atılarak boğdu-rulmuşlardı. (4)

(Arkası var)

(2) 16 İkinickânun — 1595. Mütercim.

(3) Üçüncü Mehmed, kardeş katli kanunun-u sadıkane muhafaza ederek on dokuz kar-deşini idam ettirdi.

Bunların mukavemeti meyasaneleri, ka-tilleri hakkındaki tel'atleri derin bir meç-huliyet içinde mestur kalmak için şehzade-lerin idamı dilsizlere havale olundu. Ham-mer, cild 7, S. 197.

(4) Bu denize atılan kadınlar müteveffa hünkârın hasekileri değil, fakat Sultan Meh-med'in bulğa ermiş iki kardeşinden hâsil yedi cariye idi. Mütercim.

SPOR

Balkan atletizm müsabakaları devam ediyor

Atina, 5 (A.A.) — Balkan atletizm müsabakalarına devam edilmektedir. Dün yapılan müsabakaların teknik netice-leri şunlardır:

3000 metre: Velkovulos (Yunan) 9.43.6, Mavropostolos (Yunan) 9.48, Kristea (Roma-nya) 9.57.2.

Dekaton: Klımar (Yugoslav) 5620 puan, Mikic (Yugoslav) 5537 puan, Lekatsas ve Maesos (Yunan) 5208 puan.

Şimdiye kadar yapılan müsabakalar sonunda umumî tasnif:

1 — Yunanistan 29.5 puan.

2 — Yugoslavya 29.— »

3 — Türkiye 14.— »

4 — Romanya 12.5 »

Balkan atletizm kongresi de görüşmelerine devam etmiş ve ezümle 1941 oyunlarının Romanya tarafından organize edilmesini kararlaştırmıştır.

Türk heyeti, oyunlara Şarkî Akdeniz memleketlerinin, ezümle Mısır ve Suriyenin iştirakini talep etmiştir. Bu teklif salâhiyyetler komite tarafından görüşülecektir.

Kongre, konfederasyona iştirak eden beş Balkan devleti reislerine tazim ve bu memleketler millî spor organizasyonlarına da se-lâm telgrafları çekilmesini alkışlarla karar altına almıştır.

Kongreye iştirak edenler ve atletler bugün Delf'e bir gezinti yapacaklar ve gece döneceklerdir.

Dün gece Fenerbahçe Şişliye 2 - 1 mağlûb oldu

Şişli Çocuk Esirgeme Kurumu menfaati için tertib edilen Fenerbahçe - Şişli gece maçı dün Taksim stadında yapılmıştır. Fenerbahçe bu maça Cihad, Rasih ve Fikretten mahrum olarak çıkmıştı.

Oyun tahmin edildiğinden çok fazla süratli ve o nisbette neyecanlı oldu. İlk devrenin otuz beşinci dakikasında Fenerbahçe Yaşar vasıtasıyla bir gol yaptı, devre böylece 1-0 bitti.

İkinci devrede Şişli takımı 20 inç ve 35 inç dakikalarda iki sayı yaparak maçı 2-1 galib olarak bitirdi.

Matbuat takımı - Şişli tekaüdüleri maçı

İstanbul Matbuat takımı dün gece. Şişli tekaüdüleriyle yaptığı maçı sifir sifira berabere kaldı.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiatları 5 - 10 - 939

CEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5 14	5 24
Nev - York	110 025	130 025
Paris	1 9 8 5	2 968 75
Milano	—	—
Cenevre	29 2825	29 2825
Amsterdam	9 1125	69 8125
Berlin	—	—
Bükset	21 855	21 805
Atina	—	—
Sofya	—	—
Prag	—	—
Madrid	—	—
Varşova	—	—
Budapeşte	—	—
Bükreş	—	—
Belgrad	—	—
Yokoham	—	—
Stokholm	31.19	31.19
Moskova	—	—

«Son Posta» nun tefrikası: 59

DAĞLARIN ERBARI

NAKLEDEN MUAZZEZ TAHİRİN BERKAND

— Gençlik, çocukluk ne tatlı şey; en manasız vak'alar ehemmiyetli gibi görünüyor... Sözlerle tebeşüm ediyordu.

Nezad Beyin gözlerindeki korku silinmiş, bu hareketimi bir teşvik ve kabul sayarak güb kahkahalar atıyor, gözlerini benden a-yırmıyordu.

Refika Hanım da gülüyordu; fakat beni iğ-nelilerle ve gözlerini bir bana, bir de Nev-zad Bey'e çevirerek...

— Sana bugün ne oldu Semha? En çok istediği bir oyuncak alan bir çocuk gibi ke-yifli ve mes'udun...

Yalnız vasım, muhterem ve mutaaazzım va-sım bir defa bile tebeşüm etmeğe tenez-zül etmedi; bir tek defa yeşil gözlerini bana kaldırmak, karşısındaki küçük kıızı tenkid veya teşvik etmek lütfünde bulunmadı. Hat-tâ bir ara Nahide Hanım, şaka ile:

— Semha, çok bağırarak gülüyorsun; va-sın darılacak...

Dediği ve ben dudaklarımın ucundaki gü-lüşü korkak, çapkın bir çocuk gibi yarı giz-

liyerek ona, bazı yaramazlık günlerimin şı-marık sesle:

— Korkunç vasi, sahiden kulaklarımı çe-kecek misiniz?

Sualini sorduğum halde kirpiklerini ve dudaklarını kıpırdatmadı.

Fakat bunların ne ehemmiyeti var? Ben, bugüne kadar karşısındadır dımdık ve sarp bir dağ gibi yükselen adamın içindeki büyük sırı keşfettikten sonra dünyada benim için gizli hiç bir şey kalmamıştı.

Sarp dağların esrarı ne müthiş, fakat ne tatlı imiş meğer...

XIII

Cahide - ona artık vasi diyemiyorum, gar-rib bir his, hicaba çok benzeyen bir duygu beni bundan menediyor - aramızdaki münasebet bütünü yeni bir safhaya geçirmişti. Bana karış o kadar ciddî, abus ve uzak bir tavır vardı ki çok defa, birkaç gün evvel be-ni derin bir sevinçle titreten isimsiz duygu-nun rüzgârda dağılan toz taneleri gibi uçup gittiğini, yerine karanlık, gamlı ve üzüntülü bir hissini yerleştiğini duyuyorum.

«Son Posta» nun tarihi tefrikası: 15

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Gizli çetenin faaliyeti

Balıkçı güzel Ahmedin çıkagelmesi, bü-tün ev halkının, hattâ bütün mahallelinin yüreğine biraz su serpmişti. Mısırçarşılının esrarengiz bir surette kaybolması üzerine, herkes ortaya bir laf atmıştı:

— Osman ağayı Kartalkanad çetesi kaldırmış...

— Öldürmüşlerdir, zavallıyı...

— Yok öldürmezler, para sızdırmağa ba-karlar.. Paranın sonu kesilirse öldürürler...

— Yedi düvelin askerî toplansa Kartalka-nadlarla başa çıkamaz...

— Yetmiş yedi yerde yatakları varmış...

— Takyanos zamanından kalma yeraltı sa-rayında otururlarmış...

— Osman Efendinin nerede olduğunu, ne olduğunu bilse ölse Beykozdaki Saçlı Hoca bilir...

— Yarından tezl yok.. Bir eski gömleğini alıp götürmeli ona...

— Bir de Balata falcı Sara vardır ..

— O da meşhurdur, hani şu ayna içine bakıp ta söyliyen falcı değil mi?

— Yahü bu hoca ile falcı ile olmaz... Ağa-kapısına gidip haber verelim...

Bu söz karşı, hemen herkes bir kere omuz büküyor, ve hiç çekinmeden, ulu orta:

— Ağakapısı mı?.. Ulan Yeniçeriler değil mi, baldırçıplaklarla elbirliği edip koca İstan-bulbu bu hale getiren...

Diyordu. Ve sonra Yeniçeriler aleyhine bir alay sey söyleniyordu:

— Yeniçeriler değil mi Sultan Osmanı Ye-düküde boğan...

— Onlar değil mi hergün çoğumuzun ço-çuğumuzun sokak ortasında zorla ırzına ge-çen...

— Onlar değil mi her gece hamamlarda zil zurna sarhoş olup saz çaldıran...

— Çarşılıları soyan, esnafa belâ olan Ye-niçeriler!..

— Meyhanecilerin ortağı Yeniçeriler!..

— Kendini ateşe at Ağakapısına varma!

— Canını hayduda teslim et, Yeniçeriye sokulma!

— Yılanda merhamet vardır, onlarda yok-tur.

— Şeytan imana gelir, onlar insafa gelmez.

— Ali Osman devletini Yeniçeri değil, erenler evliyalara kuvvetli tutuyor.

— Yerli kulu olmasa, düşmanı görmeden tabanı kaldırır onlar...

— Hotinde öyle olmadı mı ya?..

— Artık herkes, sabahleyin çoğu çocuğu ile helâllaşp sökağa çıkmalı...

— Böyle güneğündüz adam kaldırdığı daha görülmemişti!..

— Kim bilir daha neler göreceğiz...

— Bazan, kulaktan kulağa da şu sözler fi-sıldaniyordu:

— Sultan Murad tahta kaldıkça bu dev-let batar...

— Büyüdükçe nizam düzeldi derken, ken-disini kapı kovuyordu!

— Gece gündüz işretten baş kaldırmıyor -muş...

— Kahvelerde baldırçıplaklar gibi bıçak çeker mi bir hünkâr?

— Çingene geçişinde çingene kızlarının koynuna girer mi bir hünkâr?

— Keşki çingene kızlarının koynuna girse..

— Ağzını açtırma benim şimdi!..

Halk, Sultan Muradın nefret ediyor, Ye-niçeriye, hayduklarla bir tutuyordu. Güzel, levent yapıtı bir delikanlı olan padişahın, işrete olan düşkünlüğü ve her türlü ahlâk ve iffet telâkkilerine karşı mutlak lıkaydisi, öyle çirkin dedikodulara yol açıyordu ki, İs-tanbul halkını kendisinden hergün biraz da-ha soğutuyordu. İstanbulun içinde bulundu-

ğu korkunç anarşinin başlıca mes'ulleri Sul-tan Murad idi.

Yeniçeriler görüyordu.

Mısırçarşılı Hacı Osman ağanın güpegün -düz hayduklar tarafından kaldırılması, ez-na kadar, dalga dalga hemen hemen İs-tanbulun her tarafına yayılmış, âşabi esasen gergin olan parafat halkı, o geceyi de uy -kusuz geçirmeğe hazırlanmıştı.

Osman ağanın evi bir ölü evinden fark -sızdı. Kadınlar kaç bastıkları bağlanmışlardı. Gözleri ağlamaktan kan çanağına dönmüş-tü. Güzel Safinaz ise, birbiri arkasından üç defa düşüp bayılmıştı.

Nihayet son ümidleri balıkçı güzel Ah-medde kalmıştı. Ahmed İstanbulun en zen-gin bir reisinin oğlu idi. İstanbulun da, su içinde, altı binden fazla, eli bıçaklı, beli na-caklı balıkçı esnafı yığıtları çıkardı. Onlar şöyle bir İstanbul'a dağıldılar mı, Osman a-ğadan ne yapar yapar bir haber alırlardı.

Balıkçı güzel Ahmed, müstakbel kaynana-sı ile harem kapısı aralığında, ayak üstünde -müstü. Kadın, hiçkırta hiçkırta ağlıyarak: «Bizim senden başka kimsemiz yok oğlum -dedi. «Safinaz babam babam diye düşüp düşüp bayılıyor» dedi. «Hacı ağayı bir sen bulursun Ahmed Bey oğlum» dedi. «Bu ge-ce de bizi yalnız bırakma.. Bizim yanımıza arkadaşlarımızdan birkaç kişi gönder.. Sen de bu gece bizde misafir ol oğlum» dedi.

Balıkçı güzel Ahmed, kadının her sözüne bir «baş üstüne» diye cevap verdi. Sonra bah-çede kendisini bekleyen Adalının yanına gi-derek:

— Sen burada kal bu gece Adalı. dedi. Ben de varayım. Birkaç arkadaş daha alıp gele-yim.. Hemen bu geceden öbür çocukları da şöyle bir etrafa salıvereyim...

Delikanlı arkadaşından cevap bile beklemeden konaktan bir ok gibi fırladı. Karan-lık sokaklarda koşar adım gidiyordu. Sokak-larda kimseler yoktu. Herkes çoktan evine girmiş, kapısının demirini vurmuydu.

Bir aralık hemen arkasında taş üzerinde koşan bir çift ayak sesleri boğuk şapırtısını işitiyordu. Elini başına attı, fakat arka-kasına dönemedi. Bütün güzelinin kafasına kocaman bir odun imniş ve delikanlı, ses bile çıkaramadan boylu boyunca yere dev -rildi.

Odunu vuran Yandım Ali idi. Serseri iki parmağını ağzına koyarak kısacık bir ısılk çaldı. Biraz evvel kendisinin de içinde bu-lunduğu bir çeşmenin yalağından bir kopuk daha çıktı. İkisi, bu konuşmadan, bellerine doladıkları iplerle beherke güzelini kısıkrak bağladılar. Yandım Ali kısa bir emir verdi: «— Yükle bakalım!

Öbür serseri, Yandım Alının yardımı ile Ahmed'i omuzuna aldı. Beş on adım ötede -evin kapısı önünde durdular. Yandım Ali cebinden bir anahtar çıkarıp kapıyı açtı. İçeri girdiler. İçerisi karanlıktı.

GEVHERLİ ESMA HANIM SULTAN

Serseri Yandım Ali ile bir ayakdaşı tara -fından balıkçı güzel Ahmedin kaçırıldığı gece sabaha karşı idi, İrgâd pazarı eivarın-daki meşhur Fazlı Paşa sarayının üst kat-taki bir odasında, ışık vardı.

Fazlı Paşa sarayının yedi kollu bir altın şamdan ile aydınlatılmış olan bu büyük o -dası pek muhteşem döşenmişti. Odanın bo -yunca, kenarı açık mavi, zemini limon küffü kadife kaplı, beyaz mermer sütunlarla tez -yin edilmiş bir sadır uzanıyordu. Tavanda bilirdi bir avize vardı. Yer de gayet kıymetli halılarla seriliydi. Duvarlardan biri, ye-kpare bir ayna idi. Pencereledeki ağır kadife per-deler serin, hafif bir rüzgâr akıyordu.

(Arkası var)

engel olmamaklım için bana karşı her za-mandan daha muhabbetli ve sokulgan ta-vırlar alıyorsun. Bunu pekâlâ anlıyor ve yalnız senin yüzündeki sevinçte değil, Nev-zadın bütün varlığından taşan gülünce ve aptalca saadette de bunu okuyorum.

Başına müthiş bir yumruk yemiş bir in-san gibi budalalaşmış, şaşırılmışım. Hayretle onun yüzüne bakıyor, bir şey söyleyemiyor -dum.

Demek benim kendisine karşı bir komedi oynadığını zannediyor, pazarlıklı düşünce -lerle hareket ederek on sekiz yaşımı doldur-madan evlenmeye müsaade etmesi lein ken-disine adeta kur yaptığımı hükmediyordu.

Ne bayağı düşünceleri! Kendisini herkesten üstün bilediğini bir insanın bu derece al -çalışmasına imkân var mıydı?

Birdenbire içimde vahşi bir his uyandı. Benim de onun gizlemek istediği şeyleri gö-recek kadar anlayışlı olduğumu ve onun ha-ricel sahte tavırlarına inanmadığımı isbat etmek, Refika Hanımın ona karşı olan mu-a-melerinin, takib ettiği maksadın farkında olduğumu açığa vurmak ihtiyacını duyduğum ve onun bana karşı kullandığı islahı, müs -tehti bir lıkaydiklik kendisine çevirdim:

— Yal! demek muhterem vasım Refika Hanımefendiden gözlerini ayırıp bize bak -mağa ve bizim acemî manevralarımızı keş-fedecek kadar teyazu ve alâka göstermeğe tenez-zül buyuruyorlar!

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Vezirköprüde kültür kalkınması

Halkevinin açılması Vezirköprü gibi tarihî bir şehirde birdenbire faydalı hareketler görülmeğe başladı

Samsun (Husu - si) — Cumhuriyet - ten evvel ihmal edi - len ve sönük kalan Vezirköprü kazası, şimdiki Samsun vilâ - yetinin güzel kaza merkezlerinden biri - si olmuştur. Bir çok tarihî eserleri ihtiva eden Vezirköprü, da - ha çok eski devir - lerde bir alâka gör - müş olsaydı, bugün muhakkaktır ki Ka - radeniz bölgesinin en güzel şehirleri sıra - sında bulunurdu.

Vezirköprüden bir görünüş

Kaza merkezi, tren hattına Havzadan ge - çen bir göse ile bağlıdır, şirin ve büyük - tür. Bilhassa son seneler içinde bir çok başarıya şahid olunmuş, bugüne kadar ihmal edilen işlerin bir an önce başarı - lı için azami gayret sarf olunmuştur. Bu meyanda meselâ bir müze açılması meselesi de vardır ki Vezirköprü gibi tarihî bir şehrin buna nasıl büyük bir hak - kı olduğu inkâr edilmez bir hakikattir. Halkevinin açılması da Vezirköprü'nün sosyal ve kültürel kalkınması için hak - kî bir kazanç olmuştur. Mahmud Teker gibi, memleketi faydalı her işle yakın - dan meşgul olmayı en büyük zevk bilen bir zatın belediye reisliğine inzımamen Halkevi başkanlığına getirilmesi, bu kül - tür yuvasının kısa zamanda çok inkişaf etmesine cidden yardım etmiştir. Halke - vi, memleketin bütün ihtiyaçları üze - rinde büyük bir alâka ile durmakta ve lâzım gelen verimli teşebbüslerde bu - lunmaktadır.

Son günlerde Halkevinin en güzel bir eseri de, halkın gazete ihtiyacını tatmin etmesi olmuştur. Bugüne kadar Vezir - köprülülere, Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük şehirlerin neşriyatını yakından takip etmek ve Türkiye'deki neşriyatın Vezirköprüde layık olduğu derecede o -

lunmasını temin için bir teşkilât vücu - de getirilmesine çalışmış, neşriyat bayi - liği meselesini halletmiştir. Fazıl Cö - merd ve Hakkı Koçoğlu adlı iki müte - şebbis genç bu işlerin bayiliğini deruhde etmişlerdir ki bu suretle Vezirköprü'nün en mühim bir derdi de halledilmiştir.

Şehrin bir yüzme havuzuna olan ih - tiyacı da gözden uzak tutulamazdı. Kay - larbağ ve bahçelerinde çok temiz sular vardır. Bunlardan istifade edilerek iki yüzme havuzu inşası işi büyük bir ehem - miyetle takip olunmaktadır.

Halkevinin sık sık verdiği konferans - lardan çok iyi neticeler alınmaktadır. Bu hususta başöğretmen Fuad Pınardag'ın büyük mesaisi de şükranla not edilme - lidir.

Vezirköprü kaymakamı Tevfik Kılıç - aslan, bir Cumhuriyet idaresine has titizlik ve alâka ile memleketin bütün ihtiyaçlarını tatmin için çalışmaktadır. Bu kıymetli idarecinin, memleketin kalk - ınması uğrunda geceli, gündüzlü me - saisi, bütün muhitte kendisine karşı çok haklı bir sevginin doğmasına sebep ol - muştur.

Vezirköprü'nün çok güzel başarılar a - rifesinde bulunduğundan şüphe edile - mez.

Dikilide Jeolojik tetkikler yapılacak

İzmir, 5 (Hususi) — Dikili zelzele munta - kasında sarsıntılarının devamı üzerine hükü - metimiz jeolojik tetkikler yapılmasını mu - vafık görmüştür. Altı kişilik bir ilim heyeti yarın akşam Ankaradan hareketle Cumartesi günü şehrimize gelecektir. Heyet vilâyetle temastan sonra derhal Di - kilide hareket edecek ve Bergamadaki ilim evinde geceliyecektir. Heyete tanınmış jeo - loglar dahildir.

Diğer taraftan valinin, belediye ve Parti reislerinin iştirakile Halkevinin yapılan bir toplantıda, Dikili zelzelesinde harab olan yerleri yeniden yapmak üzere İzmir halkının yardımlarının genişletilmesine karar verilmiştir.

Yardım kolları faaliyetlerini genişleterek en kısa zamanda yapılacak yardımcı tesbit edeceklerdir.

Bursa çarşısı yangınının tahkikati

Bursa (Hususi) — Kayan çarşısında vaki olan feci yangın hâdisesinden sonra belediye meclisi fevkalâde içtimaa davet edilerek söndürme işindeki eksiklerin süratle tamamlanmasına, kereste depo - larının şehir dışına kaldırılmasına karar verilmiştir. Bu içtimada Vali Bay Refik Koraltan da hazır bulunmuştur.

Yangın tahkikati ikmal edilmiş, cür - mümeşud kanununa tevfiakan asiyeye ce - za mahkemesine tevdi edilmiştir. Mah - keme geceli gündüzlü ve fasulasız de - vama emektir. Yangının Hüseyin adında bir marangoza aid dükkandan çıktığı iddiası ve Hüseyin suçlu sanılarak mahkemeye verilmiştir. Hüseyin de gös - terdiği müdafaa şahidleriyle yangının dükkana bitişik evden çıktığını iddia et - mektedir.

İzmirde dinamitle balık avlayan bir balıkçının kolu koptu

İzmir, 5 (Hususi) — Değirmendere nahiyesi - sine bağlı Gümüşdür köyü civarında dina - mitle balık avlayan Alinin dinamitin vakit - siz infilâkından bir kolu kopmuş ve ağır su - rette yaralanmıştır. Yaralı, memleket has - tanesindedir ve ölüm halindedir.

İzmir Valisi Ödemiştir

Ödemiş (Hususi) — Vali Etem Aykut buraya gelmiş, kaymakamla birlikte Bir giye giderek sellerden zarar gören yer - leri tetkik etmiştir.

Adliye Vek'li İzmirde bekleniyor

İzmir, 5 (Hususi) — Bu ay sonunda şeh - rimize gelmesinin intizar olunan Adliye Vek - ili Fethi Okyarın İzmirde inşa edilecek ad - liye sarayı ve yeni cezaevi işleri meşgul ola - cağı haber verilmektedir.

Bursa Sonbahar at yarışları

Bursa (Hususi) — Sonbahar at yarışları - nın ikincisi geçen Pazar günü Atıcılar mey - danında yapılmıştır.

Birinci koşuya iki tay iştirak etmiş, M. Kemalpaşalı Celâlin Yıldız adındaki tayı bi - rinci, Karacabeyli Hasanın Mercanı ikinci olmuştur.

İkinci koşuya üç hayvan iştirak etti. İne - göllü Hasanın Karakuşu birinci, Bursalı Sa - limin Yükseli ikinci olmuştur.

Üçüncü koşuda Atatuçun Akın adındaki hayvanı birinci, Mehmed Çelebinin Basarası ikinci, İskenderin Şekeri üçüncü olmuştur.

Dördüncü koşuda Mehmed Çelebinin Ol - gası birinci, Salih Temelin Ceylânı ikinci, gene Salih Temelin Mahmuresi üçüncü ol - muştur.

Balikesirde bölge lik maçları

Balikesir (Hususi) — Bölge lik maç - larına Cumartesi günü başlanmıştır, ilk de - fa olarak Bandırma ve Balikesir gençlik takımları Bandırma'da karşılaşmışlardır. Maç 0-2 Balikesir'in lehine neticelenmiş - tir.

İnsan vücudünden yapılan meş'ale

(Başaralı 7 nci sayfa)

mancañ akşama kadar ancak yaşayarak gurutun az evvel vefat etti. İçkale bah - çesine gömdüler. Bunun üzerine yüzbaşı Mehmed Ağa Bekir Sübaşıdan aman iste - di. Bekir Sübaşı aman verdi. Mehmed Ağa iki oğlu ile beraber kaleden çıktı.

Fakat çıkar çıkmaz yakalandılar. Her üçünü de küçük bir geminin direklerine bağladılar. Üstlerine neft yağı dökererek ateş verdiler. Ve gemiyi Dicle ırmağına saldılar. Bekir Sübaşı ile oğlu Mehmed ve adamları bu faciayı sahilten seyrettiler. Biçare yüzbaşı ile iki oğlu, bir meş'ale gibi yanarak can verdiler.

Bekir Sübaşı bundan sonra vali ile beraber kalede bulunanların ve Bağdad - lılardan Yusuf paşaya taraftar olanları kılıçtan geçirdi, mallarını zabtetti. Bağ - dad paşalığının kendisine verildiğine dair bir sahte menşür tedarik ederek halk - ka okudu. Ve kendi kendisine Bekir pa - şa ünvanını aldı.

★

Bekir Sübaşı kendi kendisine Bekir Paşa ünvanını aldıktan sonra İstanbul'a da kağıd yazarak Yusuf Paşanın hayati - na kastediğini ve ahvalın de bu yola döktüğünü, kendisinin mağdur ve gün - nahsız bulunduğu bildirdi. Diyarba - kından azledilmiş olan Süleyman Paşa, Bağdad valiliğine tayin edildi. Süley - man Paşa Üsküdar'dan Bağdad yoluna çıkarken, adamlarından Ali ağayı mü - tesellim olarak ılgar ile gönderdi. Bekir Sübaşı Ali ağayı Bağdad sokmadı. «Bi - ze paşa lâzım değildir.» diye geri gön - derdi. Süleyman Paşa Mardine gelmiş - ken, bundan haberdar oldu. Bunun ü - zerine Hafız Paşa Bekir Sübaşının ten - kiline memur edildi. Hafız Paşa Bağdad önüne gelerek şehri muhasara etti. Be - kir Sübaşıya da haber göndererek «Ge - rektir ki paşalardan birini kabul edip sen dahi evvelki riyasetinde kalasın! Malına, canına zarar gelmez!» diye ita - ate davet etti. Fakat Bekir Sübaşı Ab - bas ağa adındaki bir adamını name ile İran Şahına göndererek Bağdadı teslim edeceğini kendisine bildirdi. Ve yardım istedi. İran Şahı da fırsatı ganimet bi - lerek 30,000 kişilik bir orduyu Bağdad'a gönderdi. Bu esnada Bekir Sübaşı, bir taraftan da Hafız Paşaya bir mektub göndererek: «Bu hususta benim günahım yoktur. Padişahın hizmetine girmişken bana gadrettiler. Siz lütfedip Bağdadı düşmana vermeğe vesile olmayın. Bir alçak payeli beylerbeyi gönderin kabul edelim» demişti. Ertesi günü de tekrar bir adam yolluyarak «bundan sonra bey - lerbeyini kabul edemeyiz. Eğer Bağdad eyaleti bize verilmeğe caiz ise kabul ed - lim» diye haber yollamıştı.

Bu esnada Bağdad üzerine memur İ - ran serdarının elçisi ve mektubçusu gel - di. Bu mektubda Bekir Han halen Şaha dehalet etmiştir. Bağdad İrana aiddir. Sulha aykırı hareket etmeyiniz ve Bağ - dad önünden çekiliniz» deniliyordu. Hafız Paşa şu cevabı vermişti: «Biz İran Şahının ülkelerinde değiliz. Padi - şahın bir kulu değiz. Onun hakkın - dan gelmeğe âsîdük. «Bekir Süba - şı Şahdan istimeddi etti. Bir kuş bir çal - ıya sığınca korunur» dedi. Hafız Paşa: «Hâlen o kuş bizim kafesimizdedir. E - ğer kurtulup sizin çalmıza varırsa hif - zedin!» cevabını verdi. Ve elçiyi mat et - ti. Hafız Paşanın Bağdad içinde casus - ları vardı. Bunlar 300 İran askerinin Bağdadı girdiğini, Cuma günü de Şah namına para basılacağını haber verdil - er.

Dellâlar: «Bağdad Şahındır! Bekir Han Şah kuludur. Şah Abbasa tabi olan otursun, olmyan şehirden çıkıp gitsin!» diye bağırdılar. Şah namına para basıl - di. Safi Kulu Han da şehri teslim almak üzere Bağdad geldi. Müşkül vaziyette kalan Serdar Hafız Paşa, Bağdad eya - letinin Bekir Sübaşıya verildiğini bil - diren bir emir yazdı. Ve Harput beyi İb - rahim bey ile gizlice Bekir Sübaşıya gönderdi. Emirde: «Bağdad eyaleti sana tevcih olunmuştur. Basiret üzere olup hifz ve haraseti uğruna çalışsın!» ya - zılmıştı. Bu menşürü alır almaz İran Şahından yardım istediğine pişman olan Bekir Sübaşı, Safi Kulu Hanı beş on gün ziyafetler vererek oyaladı. Safi Han bir gün:

«Nimet ziyade ola... ziyafet tamam

oldu. Hani Bağdad kapılarının anahtar - ları?

Diye haber gönderdi. Bekir Sübaşı cevap göndererek:

«Cenabıhak Şahın ve sizin ömrü - nüzu uzun etsin, bizi Osmanlı galebe - sinden kurtardınız. Komşulara yardım padişahların mürüvvetindedir. Biz Şah - ın edna bendesiyiz. Hediyelerimizi ci - zane takdim ediyoruz.

Dedi. Safi Han gazaba geldi:

«Bu gidi ne herze yer? Bizi masko - ralığa mı çağırıyor?»

Diye bağırdı. Bunun üzerine Bekir Sübaşı Bağdad'dan bulunan 300 İran as - kerini, kumandanlarıyla beraber et - ti. Şahın kendisine yolladığı tacı ayağı - le önlerine yuvarladı:

«Cürmümüz affedildi. Bağdad eya - leti bize verildi. Varıp gidip Şahınıza ha - ber verin: Olmya ki Bağdad üzerine asker gönderen... Vermek ihtimalim yok - tur!»

Dedi. İçlerinden bazıları cevap ver - mek istedi. Tutturup karınlarını yardı - di. Ve baş aşağı kale bedenine astırıp o gün Bağdad'da büyük şenlikler yap - tırttı. Fakat Bekir Sübaşının sergütze - ti burada bitmedi.

Ertesi yıl İran Şahı Abbas, büyük bir ordu ile Bağdad önüne gelerek şehri muhasara etti. Para ile Bekir Sübaşının en yakın adamlarını elde etti. Hatta oğlu Mehmed de elde etti. Mehmed Bağ - dad eyaletinin kendisine verildiğine de - ir Şah'tan bir menşür aldıktan sonra a - baha karşı şehrin kapılarında birini aç - tı. Şehre dolan İran askeri iç kaleyi za - pıttılar. Kale bedenlerinde küslar çal - mağa, borular ömeğe başlayınca Bekir Sübaşının aklı başından gitti. Bağdad sokaklarında delâllar bağıryordu: «Bağ - dad Güzelce Şahındır!» Askerler ve se - hir halkı ve reaya vesair dirlik sahipleri yerlerinde durup hareket etmesinler... Bir ferde zarar yoktur! Şahın amanı - rencide olmayacak!» diye ilân ediyorlar - dı...

Herkes evine kapanmış, kapılarını sürmelemişti. Bekir Sübaşı da kardeş - defterdar Ömer ile beraber tutulup Şah - ın huzuruna çıkarıldı. Oğlunu Şahın yanında görünce kendisine fhanet ede - nin kim olduğunu anladı. Şah Abbas: — Niçin böyle yaman iş ettin! Dedi. Bekir Sübaşı oğlu Mehmed gös - tererek:

«Şahın yaman iş ben etmedim, bu etti! dedi. Mehmed babasına alay etti: — Sen Bağdadı vermeğe ahdedip sö - zünde durmadın, ben ol ahdi yerine ge - tirip verdim. Şimdiden sonra mal kan - de ise verip nefsin kurtar! Güzelce Şah seni azad etsin!»

Bekir Sübaşıyı demir bir kafesin içi - ne koydular. Yedi gün yedi gece uyut - madılar. Paralarının ve mücevherleri - nin nerede saklı olduğunu söylediler. Sonra meydana getirdiler. Büyük bir a - teş yakıldılar. Bekir Sübaşıyı ana doğma - sı kırılıp kaybolmuş soyarak ateşe karşı yağın - ı acıtmıya kadar işkence ettiler. Oğlu ise elinde kadeh, babasının kebab edilmiş - kahkahalarla seyrederek şarap içti.

Nihayet Bekir Sübaşıyı etrafına neft sürülmüş bir kayığa bağladılar. Ve ka - yığa ateş vererek Dicle ırmağına bırak - tılar.

Oğlu Mehmede gelince, birkaç gün Bağdad valiliğinin hayali ile yaşadı. Fa - kat Şah Abbas: «Babasına acımayan ka - firin bana ne hayrı olacaktı!» diyerek yakalattı ve Horasana sürdürdü. Orada idam edildiği söylenir.

Reşad Ekrem

Bir hususi otomobil bir kıza çarptı

Müteahhid Cevdete aid ve şoför Fal - ğın idaresindeki 1239 sayılı hususi oto - mobil Fatih caddesinden gitmekte iken karşı tarafı geçmek isteyen Perihan a - dında bir kıza çarparak yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Yaralı tedavi altına alınmış, şoför yakalanmıştır.

Kaçan Ölü

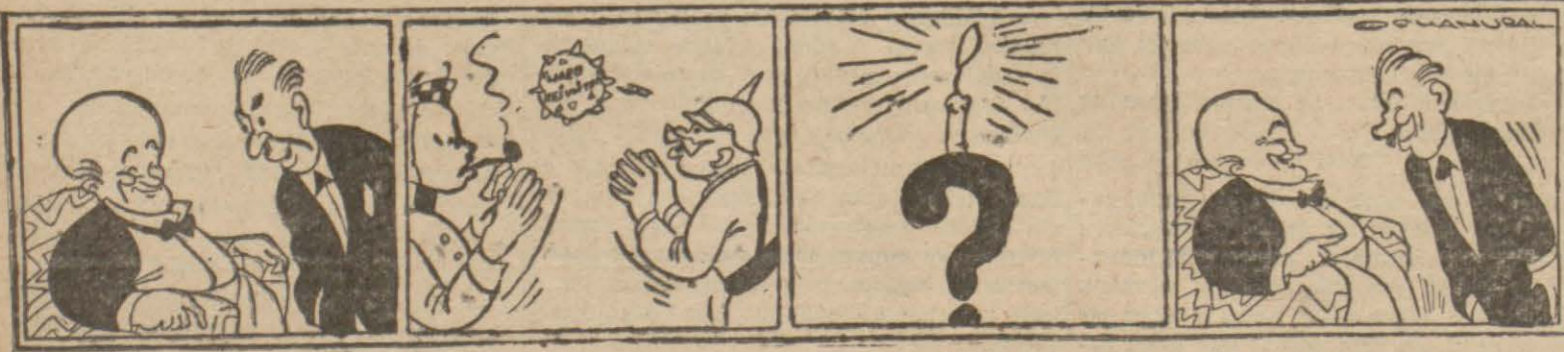
Romanımızı bugün 8 inci sayfa - mızda bulacaksınız

Dikili ve Somadaki zelzeleden intibalar

Dikili ve havalisinde zelzeleler kısa fasalalarla ve hafif hafif devam etmektedir. Halk çadırlarda oturmaktadır. Yukarıdaki resimlerden üstteki Somada anası, babası ve kar - deşleri evlerinin enkazı altında kalan iki yavruyu, altındakiler de Dikilide yiyecek tev - zilatını göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey harbin mes'uliyetini İngilizler Al - manlara... .. Alınlar ise İngilizlere atfediyorlar.

... Buna sen ne dersin?

Hasan Bey — Kabahat harbbedir, onun vücudünü i - zale etmeli, derim!

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Fan-Tan oyunu

Çeviren : Hatice Hatib

Bir parti bitmek üzere idi. Herré le Granet cebinden altın bir tabaka çıkararak yanındaki kadına uzattı. Kadın bir sigara alarak:

— Ne güzel tabaka, dedi, altın mı?

— Evet, maatteessüf bu kadar parlak olarak nazarı dikkati cebediyor. Yeni zenginlere layık bir şey... Fakat ben bu tabakadan ayrılamam... Bunu ben bir kâğıd oyununda kazanmıştım... Macao'da idim. Orası şarkın Montekarlosudur. Macao Portekize aittir. Orada Fan-Tan denen bir kâğıd oyunu vardır. Bu oyun hemen her tarafta oynanılır. Ben de bir gün onun müteaddid kumarhanelerinin birine girmiş, ve bir dolar kaybetmeğe göze alarak oyuna girmiş, ve tabii kaybetmişim. Arkamdan bir kadın sesi duydum: «Önünüzdeki şekerlerden bir tane alabilir miyim?» Başımı çevirdiğim zaman, arkada durup oyunu seyredenlerin arasında güzel bir kadın gördüm. Bana hitab etmiş olan bu kadının gözlerindeki derin ümitsizlik nazarı dikkatimi celbetmişti.

— Buyurunuz madam... Galiba o yunda çok kaybettiniz?

O kaybetmiş olduğumu itiraf etmek istemiyordum. Fakat önümdeki tabaktan bir şeker alan parmakları titremekte idi. Ben kendisine gene İngilizce olarak:

— Böyle bir yerde oynamamalı idiniz! diye mırıldandım. Kendi kendime bu kadının nereli olduğunu soruyordum. Belki de buranın yerlisi idi. Elleri harikulde güzel ve ince idi. Bana uzun müddet baktı. Göğsü heyecanla titriyordu. Kalbim hızlı hızlı vurmaya başlamıştı. Nihayet:

— Oyun oynamak için lüzum gelirdi, cevabını verdi. Bana elli dolar ödünce veriniz. Kaybersem bu şey sizin ölümünüze sebep olmaz. Eğer kazanırsam size iade ederim.

Kadına istediği parayı verdim. Bu budalaca bir hareketti. Çünkü bütün böyle süphe kumarhanelerinde sizden para isteyen kadınlara tesadüf edilir. Bunlar, eğer bu parayı vermezseniz kendilerini öldüreceklerini sövlerler, ve her zaman bu parayı kaybettilerinde halde intihar etmezler.

Sonradan isminin Florinda olduğunu öğrendiğim bu genç kadın benden aldığı para ile oyuna girmiş ve birkaç dakika içinde bin dolar kazanmıştı. Florinda oyun masasından kalkarak benim kolumu tutmuştu. Bana:

— Geliniz buradan çıkalım. dedi. Disarı çıktığımız zaman:

— Yarın gece Canton'a gidecek olan vapurda bulunacak mısınız?

Diye sordu. Ben henüz Macao'dan hareket etmediğim için kararlar almamıştım. Fakat Florinda'ya karşı büyük bir alkış hissetmeye başlamış olduğum için kendisine muhakkak o vapurda olacağı söyledim, bunun üzerine kadın benden ayrıldı.

Herré'nin yanında oturan kadın gülümsüyerek:

— Anlaşıldı; dedi. Siz Florindaya dehesetti surette aşık olmuş bulunuyordunuz. Herré gülererek:

— Belki dedi. Bu kadının çok güzel olduğu kadar gavet mükedder ve ümitsiz bir hali olduğunu da size söylemişim değil mi? İşte ertesi akşam vapuruna hareketinden bir saat evvel vapura girmiş bulunuyordum. Ve bu bir saati güvertede Florindayı bekliyerek geçirdim.

dim. Fakat o gelmiyordu. Benimle alay etmiş olduğu aşıkardı. Son dakikada vapura geleceğini ümit etmemiş olsaydım muhakkak vapurdan çıkardım. Fakat vapur hareket ettikten sonra, hiddetle kamarama geldim. Tam elektrik düğmesini çevireceğim zaman içeriden titrek ve yavaş bir ses yükseldi:

— Aman ışık yakmayınız!

Sesi tanıdım. Perdeleri ve kapıyı kapadıktan sonra ışık yakıtım. Florinda yatağının üstünde oturuyordu.

— Bu da ne demek? dedim. Niçin bana burada saklanacağımızı daha evvelce haber vermediniz? Kaçak bir yolcu musunuz?

— Hayır, biletim var. Fakat vapura girdiğimi kimse görmedi. Saklıyorum. Sizin kamaramıza girmek için garsona yirmi dolar verdim. Bu şeyi hissi bir macera zannetti.

— Böyle değil mi?

— Bence hayır. Fakat ben sizin elinizdeyim.

— Beni çok güç bir mevkie koyuyorsunuz.

— Dün gece siz beni kurtardınız. Belki beni bir defa daha kurtarmaktan çekinmezsiniz. Macao'dan kaçmak için paraya ihtiyacım vardı. Sizden aldığım elli dolar da kumarda kazandım. Biletimi aldım. Canton'a gidiyorum. Oradan da Shanghai'e doğru kaçacağım, orada çalışacağım.

— Kimden kaçuyorsunuz? Polisten mi?

Bir an içinde solgun yüzü kıpkırmızı kesilmişti. Hemen ağılyacak bir halde idi.

— Ben öksüz bir kızım, diye sözüne devam etti. Yirmi yaşındayım. Babam öldükten sonra bana bir vasi' tayin ettiler. İlk iki sene bana karşı müst'k görüldükten sonra şimdi beni kendi dostu olan bir Cinli ile evlendirmek istiyor. Bu adam benden on beş yaş büyüktür. Ve işin en fena ciheti de vasimle dostunun afoyn kaçakçısı olmalarıdır. Onları polise ihbar etsem bana inanmayacaklar. Ve onlar da beni öldürecekler...

Florinda bana saatlerce derdini dökmüştü. Gece ilerliyordu. Yorulmuş olduğumu görüyordum. Kendisine vatağa uzanmasını teklif ettim. Bir müddet tereddütten sonra kabul etti. Yatağın perdelerini kapamıştı. Soyunduğunu anlıyordum. Ben de yukarıdaki yatağa çıktım. Ve soyunmadan uzandım, bir müddet genç kızın yatağında ağladığımı duydum. Ve onunla konuşmıyacak kadar bir metanet gösterebildim. Sabahleyin erkenden kalkmış giyinmişim. Benden ayrılırken onun omuzlarından tuttum, ve bir çocuk gibi iki yanağundan öptüm.

Bu sırada Herré'nin karısı bir masasına yaklaşmıştı. Gülümsüyerek:

— Kocamın yüzünden anlıyorum; dedi. Muhakkak size Florinda'nın hikâyesini anlattı. Bu maceradan altı ay kadar sonra Shanghai'den bu gördüğünüz altın tabakayı ona yollamışlardı. Bunun için de elli dolar vardı. Bundan başka da Florinda kendisine yazmış olduğu bir mektubda çok iyi bir izdivaç yapmış olduğunu bildiriyordu. Florinda hâlâ her sene bize mektub yazar. Belki Herré size anlatmadı; unutmuyor. Aynı vapurda bir de Avrupalı kadın bulunuyordu. İşte biz bu seyahatte kocamla tanıştık ve evlendik.

Kocacığım bana bir sigara ver... Ben de altın tabakayı pek severim.

Adana D'kili felâketzedelerine yardım edecek

Adana (Hususi) — Adana kızılây kurumu Dikili felâketzedelerine yardım için faaliyete geçmiştir.

Adanalılar felâketzedelere dolgun bir yardım topluyarak, bunu yakında umumî merkeze göndereceklerdir.

Izmirde kocasından kaçan bir kadın yakalandı

Izmir (Hususi) — Tekirdağ'da yakın tanıdıklarından Sait Ali ile birleşerek İzmir'e gelen ve evli bir kadın olan Hacer, kocası Âlinin adliyyeye müracaatı üzerine İzmirde yakalanmıştır. Bu kadının aşığı ile birlikte yaşadığı tesbit edilmiştir.

Bir köylü bir kaya altında can verdi

Değirmendere (Hususi) — Yeniköy civarında arılarını hazırladığı balı almaya giden köy halkından Osman, bir tonluk bir kayanın altında kalarak hayata gözlerini yummuştur. Adliye hâdise yerinde tahlilat yapmıştır.

Sabık Jandarma U. Kumandanı vefat etti

Izmir (Hususi) — Sabık jandarma umum komutanlarından Emekli Albay Hurşid Süel, dün Bucadaki evinde vefat etmiş ve cenazesi askerî merasimle kaldırılmıştır.

Tirede bir köylü ölü bulundu

Izmir (Hususi) — Tirenin Uzgur köyü bekçisi kaza mevkizeye gelerek, köyün bir saat mesafesindeki kulübesinde Kocakulak oğullarından Mestan oğlu Hüseyin'in ölü bulunduğunu haber vermiştir. Mestan oğlunun bir cinayete kurban gittiği anlaşılmıştır.

Sulh, mümkün ve yakın mıdır?

(Baştarafı 5 inci sayfa da)

devlet adamının iki gün evvel söylediği mühim bir sözdür.

Biz Lehistan barbi henüz devam ederken ve ortada hiç bir sulh lâkirdisi bile yokken bugünkü vaziyeti görmüş ve yalnız yakın bir sulh teklifi ihtimalinden değil, sulhün bizzat kendisinden bahse ve bunun nasıl olabileceğini de göstermeğe çalışmıştık. Bugün de Almanya ile dostları, Lehistanın makul bir şekilde İhyasını, Çekya ile Slovakya'ya hakiki muhtariyet verilmemesi ve başkaca tecavüzlere nihayet verilmesini teklif ve temin ettikleri takdirde sulhün îdasi mümkündür; çünkü harbden her iki tarafın da şimdilik kazanabilecekleri büyük bir şey yoktur.

H. E. Erknet

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

CUMA 6/10/39

12.30: Program ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: (Pl.). 13.30/14: Müzik: (Modern müzik, Pl.). 18: Program 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Türk müziği (Fasıl heyeti). 19.10: Konuşma (Spor servisi). 19.25: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Cevdet Çağla, Kemal Ni-yazi Seyhun, Şerif İyü: Okuyan: 1 — Meharet Sağnak. a — Lâtil ağa - Hicaz şarkı: Niçin şebtaseher. b — Bedriye Hoşgör - Hicaz şarkı: Mümtelz aşkınla. c — Salâhattin Pınar - Hicaz şarkı: Yüzüme gülse de kızlar. d — Halk türküsü - Karanfil oylum oylum. 2 — Necmi Rıza Ahuskan. a — Şerif - Karciğâr şarkı: Mestoldu gönül. b — Ali Ef. - Karciğâr şarkı: Aldın dili naşadımı. c — Rakım - Uşşak şarkı: Bana hiç yakışmıyor. d — Suphi Ziya - Uşşak şarkı: Neden hiç durmadan. 3 — Müzeyyen Senar. a — Şevki bey - Hicaz şarkı: Bağlanıp zülfi hezaran. b — Sadettin Kaynak - Hicaz şarkı: Hazan ile geçti. c — Şükrü - Hicaz şarkı: Gezer dolaşır. d — Halk türküsü - A. Fadimem. 20.10: Temsil. 21.10: Müzik (Radyo orkestrası) Şef E. Praetorius. 1 — Plerne: İzael. 2 — Vorak: 5 inci senfonî (Mi Minör) 22: Ajans, ziraat, eham - tahvilât, kambiyo - nukud borsası (Fiat). 22.20: Müzik (Cazband Pl.). 23.25/23.30: Yarınki program ve kapanış.

Bir doktorun günlük notlarından

Nikris yani gut Hastalığı

Vücutte yediğimiz etler ve yumurta ve sair albuminli gıdalar hüceyratımızda yandı ve seklini değiştirdiği zamanlar üre denilen bir mahsul verir. Bu üre denilen madde idrarın cevheri esaslıdır. Suda münhaldir ve böbreklerden harice süzülür. Böylece vücut zehirlerinden kurtulur. Eğer böbrekler kâfi derecede sü - zülürse o zaman kanda üre teyazüd eder ve üremi denilen idrarın kana karışması hastalığı meydana gelir. Bunu bir dakika için burada bırakalım da Nikris hastalığına geçelim. İşte bu üre denilen madde yerine bazı vücutlerde ifrazat lâyıkile olamıyorsa albuminli maddeler üre yerine natamam ifrazat neticesi asid ürik billürleri teşekkül eder. Asidürik billür - larının kanda fazla terakümü vücutün ötesinde berisinde tevazuati mucip olur ve nikris denilen hastalık ta böylece teşekkül etmiş bulunur. Nikris ayağın baş parmağının mafsalının anl olarak şiddetli bir veda ile ve şişkinliği ile müterafiktir. Ayağın baş parmağının mafsalı birdenbire kızarır, şişer ve tahammülfer - sa bir ağrı baş gösterir. İşte böyle vakalarda muhakkak idrar tahlil yapılmak lâzımdır. Derhal hastayı etten vesair albuminli maddelerden menetmek lâzım - dır. Yeşil sebze perhizi, süt, yoğurt ve meyva kürüne tâbi tutmalıdır.

Cevab istiyen okuyucularının posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevab için mektublara 10 kuruşluk Pul İlavesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon : 20203

Gayrimenkul Satış İlanı

Istanbul Emniyet Sandığı

Direktörlüğünden:

Zeynep Devrimin 24863 hesap No. sile Sandığımızdan aldığı (1400) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takib üzerine 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icab eden Beyoğlunda Feriköy ikinci kısım Cumhuriyet mahallesinde Keşişefe soka - ında eski 6 M.ü. yeni 6 No. lu kâğır bir evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttır - mayaya konmuştur.

Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen (500) lira pey akçesi verecektir. MİT bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icrası ve tazviz bedeli ve tellâliye rüsu mu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 14/10/39 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere Sandık Hukuk İşleri Servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 22/11/39 tarihine müsadif Çarşamba günü Çağaloğ - lunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapı labilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyeti ile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırma - nın taahhüdü bakı kalmak şartı ile 7/12/39 tarihine müsadif Perşem - be günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmaları alâkadarlar ve İrtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbiteleriyle beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleriyle sabit olmaları satış bedelinin paylaşılmasında hariç kalmırlar. Daha fazla malumat almak isteyenlerin 38/1673 dosya numaralı Sandığımız Hukuk İşleri Servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı. Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere, mu - hamminlerimizin koymuş olduğu kıymetlin yüzde kırkını tevavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (8103)

KANZUK

URİNAL

Karaciger, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi URİNAL ile geciriniz.

URİNAL

Vücutte toplanan asid ürik ve oksalat gibi maddeleri eritir. Lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

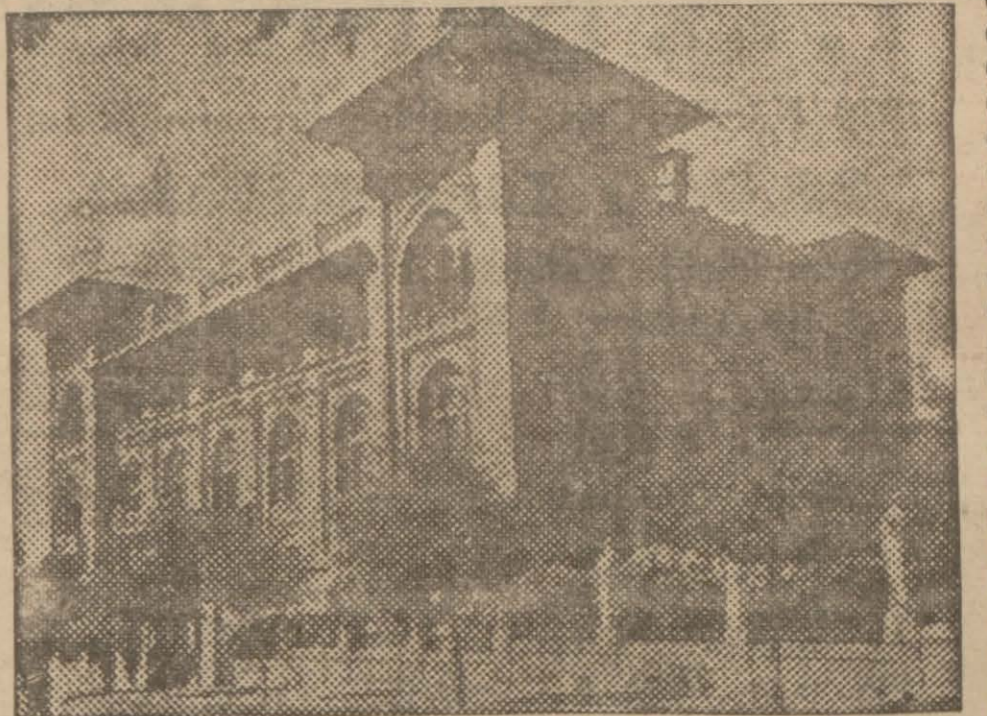
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık 4,000 Lira

4 " 500 " 2,000 "

4 " 250 " 1,000 "

40 " 100 " 4,000 "

100 " 50 " 5,000 "

120 " 40 " 4,800 "

160 " 20 " 3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşler ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Türk fıncığı en besleyici meddeleri küçük bünyesine sığdırmış mükemmel bir gıdadır. Ecnebilerin bilerek kapıştıkları kalori ve vitamin kaynağı fındıklarımızı

FINDIK TARIM SATIŞ Kooperatifleri Birliği

Yurdun her tarafında, her zaman herkesin emrine hazır bulunduracaktır.

15 İla 21 BİRİNCİTEŞRİN 1939

VIYANA SONBAHAR SERGİSİ

Avrupalının en mühim iktisadî ve sanayi sergilerindedir.

Her türlü izahat için hazır bulunan: Türkiye umum müessili:

K. A. MÜLLER ve ŞERİKİ

İstanbul Galata Minerva Han Posta kutusu: 1090 Telefon: 40090

SİZ DE SEYAHAT TENZİLÂTINDAN İSTİFADE EDEREK GERİ KALMAYINIZ.

Bütün esbabı istirahat en mutena ve nefis yemekler en temiz oteller Sayın sergi ziyaretçilerinin emirlerine tahsis edilmiştir.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.
Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Şirketi Hayriyeden:

Boğazın muhtelif yerlerinde oturup da sabahleyin saat 8 de başlayan İstanbul resmi mekteplerinde bulunmaya mecbur olan talebe ile İstinye, Emirgân, Rumelhisarı ve Arnavudköyünde ikamet eden sayın yolcularımızın vaktinde köprüye gelmelerini temin için 9.10.939 Pazartesi sabahından itibaren sonbahar tarifesinde yapılan tadilat:

- 1 - 19, 23,31 ve 37 numaralı seferler 5 beşer ve 29 numaralı sefer 10 dakikaya evveline alınmıştır.
- 2 - 45 ve 57 numaralı seferler berveçhiği surette tashih olunmuştur. Bu seferi yapan vapur 7,25 te Beykozdan kalkacak, 7,35 te Paşabahçe, 7,45 te Yeniköy (Yeniköyde 47 numaralı sefere aktarma verecek, fakat mezkûr seferden aktarma almayacaktır.) 7,52 de İstinye, 8 de Emirgân ve 8,07 de Rumelhisarına uğradıktan sonra 8,40 ta köprüye gelecektir.
- 3 - Köprüden 28 numaralı seferi yapan vapur fazla olarak Üsküdar'a uğrayacaktır.
- 4 - 32 numaralı sefer köprüden 5 dakika evvel hareketle doğru Arnavudköyüne gittikten sonra Çengelköyüne geçecektir.
- 5 - 53 numaralı seferi yapan vapur 8,05 de Arnavudköyünden hareket edecektir.

ÇOCUKLAR İHTİYARLAR VE HASTALIKTAN YENİ KALKANLAR İÇİN GIDA

KANZUK BESLEYİCİ UNLARI

VİTAMİN VE KALORİ CİHETİLE ÇOK ZENGİNDİR
ÇOCUKLARA İSHAL YAPMAZ
Pirinç . Patates . Yulaf . Mercimek . Bezelya . İrmik . Nişasta .
ve Çavdar unlarının çeşitleri tanınmış eczane ve ecza depolarıyla büyük bakkaliyelerde satılır.
KANZUK Besleyici unları. Eşsizdir Mükemmeldir. Sıhhi olarak hazırlanır. kalıyen bozulmaz ve kurtlanmaz.

UMUMİ DEPO: İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL / İZMİR Acentemiz Türk Ecza deposudur

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yenicağ) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri Kiralık kasalar servisi

T. İŞ. BANKASI

1939 Küçük Cari Hesablar İkramiye Plânı

32.000 Lira Mükâfat

Kura keşide tarihleri: 1 Şubat, 1 Mayıs, 26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İkiciteşrin

İKRAMİYELER

1 Adet 2000 lirahk	—	2,000 Lira
5 " 1000 "	—	5,000 "
8 " 500 "	—	4,000 "
16 " 250 "	—	4,000 "
60 " 100 "	—	6,000 "
95 " 50 "	—	4,750 "
250 " 25 "	—	6,250 "
435		32,000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talhınızı de denemiş olursunuz.

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Dr. İhsan Sami İSTAFİLOKOK AŞISI

İstafilokoklardan mütevellid (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cild hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşidir. Divanyolu No. 113

İlan Tarifemiz

	Tek sütun santimi
Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 "
Üçüncü sahife	200 "
Dördüncü sahife	100 "
İç sahifeler	60 "
Son sahife	40 "

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptıracıklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Sehim Ragıp Emeç
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

İskenderun hattına ilâve Yük Postası

İskenderun hattında gidiş ve dönüş yüküne yardımcı bir posta olmak üzere (KROMA vapuru 8 Birinciteşrin 939 Pazar akşamı İstanbuldan İskenderuna kalkacaktır. Gemi gidiste yalnız İzmir ve Mersine uğrayarak İskenderuna gidecek ve dönüşte Payas, Mersin, Antalya, Finike, Küllük ve İzmir iskelelerine uğrayacaktır.

Not : Payas için gidiste yük alınır. Lüzum hâsıl olursa dönüşte Alanya da uğrayacaktır. (8129)

Bir Muhasip Aranıyor

Maden işletmesinde çalışmak üzere Almanca veya Fransızcaya aşina ve askerlikle alakası olmayan bir muhasip aranıyor.

Taliplerin Fotograf ve tercüme halleriyle tasdikli bonservis suretleri ile Zonguldakta Maden Kömür İşleri T. A. Ş. adresine göndermeleri

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilanları

Muhammen bedeli 10.000 lira olan bir adet Dizel motör - jeneratör 20/11/1939 Pazartesi günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (750) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Madzeme dairesinden, Haydarpaşada Teslimat ve Sevk Şefliğinde dağıtılacaktır. (7952)

Nafia Vekâletinden:

17/10/939 Salı günü saat 11 de Ankara Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda cem'an «5950» lira muhazzar men bedelli Haydarpaşada teslim şarule 70 adet güneşlikli mahrutu yerli çadırın kapalı zarf usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferüatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat «446.25» liradır. İsteklilerin teklif mektublarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalari birlikte aynı gün saat 10 a kadar makbuz mukablinde komisyona vermeleri lazımdır. «7807» «4951»

Beykoz Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Mahmud Şevket paşa karyesinde sakin iken 30/8/939 tarihinde ölen Saraylı Hatice İffetin terekesine mahkemece el konulmuştur. Ölüden kefaleti hasebile alacaklı olanların da dahil olduğu halde cümle alacaklıların ve borçluların resmi vesikalari beraberinde bir ay içinde Beykoz sulh mahkemesine müracaat etmeleri, bu müddet zarfında müracaat etmeyenlerin mirasçıya ne şahsan ve ne de terekeye izafeten müracaat hakları kalmıyacağı ilan olunur. «8038»